

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іспанської і новогрецької філології та перекладу

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства

на тему:

«ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ МІЖНАРОДНОЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ З АНГЛІЙСЬКОЇ НА ІСПАНСЬКУ (НА МАТЕРІАЛІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ АКТІВ)»

Студентки групи Ммлі 01-23
спеціальність 035 Філологія.
спеціалізація 035.05 Романські мови і літератури
(переклад включно), перша – іспанська
освітньо-професійна програма
Сучасні лінгвістичні і перекладознавчі студії
та міжкультурна комунікація
(іспанська мова і друга іноземна мова)
Петрук Надії Михайлівни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент Наваренко І.А.

Допущено до захисту
«__» _____ року
Завідувач кафедри
_____ Залеснова О. В.

Чотирибальна шкала

_____

Національна шкала

_____

Оцінка ЄКТС

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA DE UCRANIA
UNIVERSIDAD NACIONAL LINGÜÍSTICA DE KYIV
Departamento de Filología Hispánica, Neogriega y Traducción

TRABAJO FINAL DE MÁSTER

sobre el tema:

**“CARACTERÍSTICAS DE LA TRADUCCIÓN DE DOCUMENTACIÓN
NORMATIVA INTERNACIONAL DEL INGLÉS AL ESPAÑOL
(A BASE DE LOS ACTOS JURÍDICOS INTERNACIONALES)”**

Nadiia Petruk

Estudiante del grupo MMli 01-23

Facultad de Filología Románica y Traducción

Especialidad 035. Filología.

Lenguas y literaturas románicas

(traducción inclusive), primera lengua – española

Tutora académica:

Ph.D en Filología

Profesora Titular I. Navarenko

Kyiv – 2024

АНОТАЦІЯ

У магістерській роботі досліджено особливості перекладу міжнародної нормативно-правової документації з англійської на іспанську мову. У сучасному глобалізованому світі такі документи є важливим інструментом регулювання міжнародних відносин, і точний переклад сприяє їх ефективному застосуванню в різних правових системах. Зокрема, іспанська мова як одна з офіційних мов ООН має важливе значення для країн-учасниць, що посилює потребу в дослідженні особливостей її використання в юридичних текстах.

Основна мета дослідження – проаналізувати лексичні, граматичні та прагматичні особливості перекладу міжнародної нормативно-правової документації та розробити рекомендації для перекладачів, які працюють з міжнародними правовими документами. У роботі охарактеризовано специфіку юридичних текстів, підкреслено значення точного перекладу термінології та правильного відображення правових концепцій і прагматичних аспектів.

Отримані висновки можуть сприяти вдосконаленню підготовки перекладачів, які спеціалізуються на юридичному перекладі, а також поглибити розуміння перекладацьких стратегій і технік, необхідних для адаптації міжнародної нормативно-правової документації до іспаномовного середовища.

Ключові слова: міжнародні нормативно-правові акти, переклад міжнародних правових документів, юридичний переклад, ефективні стратегії подолання перекладацьких труднощів, лексичні, граматичні та прагматичні особливості перекладу міжнародних нормативно-правових актів.

ЗМІСТ

ЗМІСТ	5
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. Міжнародна правова документація, види та класифікація, міжнародні організації	8
РОЗДІЛ 2. Особливості текстів або характеристика текстів, структура міжнародних правових актів	35
РОЗДІЛ 3. Особливості перекладу - фрагменти - герундій і тд	66
ВИСНОВКИ.....	102
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	104

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасному глобалізованому світі міжнародні нормативно-правові акти відіграють ключову роль у регулюванні відносин між державами та забезпеченні міжнародного правопорядку. Точний та адекватний переклад цих документів є критично важливим для їх ефективного застосування та інтерпретації в різних правових системах. Особливо актуальним є дослідження особливостей перекладу міжнародних нормативно-правових актів з англійської на іспанську мову, враховуючи широке розповсюдження іспанської мови та її статус як однієї з офіційних мов ООН та інших міжнародних організацій.

Переклад міжнародних правових документів вимагає не лише відмінного володіння обома мовами, але й глибокого розуміння правових систем, термінології та культурних особливостей як англосовітських, так і іспаномовних країн. Це створює унікальні виклики для перекладачів, які повинні забезпечити точну передачу юридичного змісту, зберігаючи при цьому природність та зрозумілість тексту для цільової аудиторії.

Актуальність дослідження також зумовлена постійним розвитком міжнародного права та появою нових галузей регулювання, таких як кіберправо, космічне право, екологічне право тощо. Це вимагає від перекладачів постійного оновлення знань та розробки нових підходів до перекладу специфічної термінології та концепцій.

Крім того, зростаюча роль міжнародних організацій та збільшення кількості багатосторонніх договорів підкреслює важливість якісного перекладу для забезпечення ефективної міжнародної співпраці та вирішення глобальних проблем. Неточності в перекладі можуть призвести до серйозних непорозумінь та конфліктів на міжнародній арені.

Дослідження особливостей перекладу міжнародних нормативно-правових актів з англійської на іспанську мову також актуальне в контексті розвитку теорії та практики юридичного перекладу. Воно дозволяє виявити специфічні проблеми та розробити ефективні стратегії їх вирішення, що може бути

корисним не лише для перекладу між англійською та іспанською мовами, але і для інших мовних пар.

Нарешті, актуальність теми підкреслюється зростаючою потребою в кваліфікованих перекладачах, здатних працювати з міжнародними правовими документами. Це дослідження може сприяти вдосконаленню підготовки таких фахівців, надаючи глибоке розуміння специфіки перекладу міжнародних нормативно-правових актів.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає у виявленні та аналізі особливостей перекладу міжнародних нормативно-правових актів з англійської на іспанську мову, а також розробці ефективних стратегій подолання перекладацьких труднощів у цій сфері.

Об'єктом дослідження є процес перекладу міжнародних нормативно-правових актів з англійської на іспанську мову.

Предметом дослідження є лексичні, граматичні та прагматичні особливості перекладу міжнародних нормативно-правових актів з англійської на іспанську мову.

Практичне значення роботи полягає у можливості використання її результатів перекладачами, які працюють з міжнародними правовими документами, а також у навчанні майбутніх фахівців у галузі юридичного перекладу.

Теоретичне значення роботи полягає у розширенні знань про специфіку юридичного перекладу та особливості передачі правових концепцій між різними мовами та правовими системами.

Гіпотеза дослідження полягає в тому, що ефективний переклад міжнародних нормативно-правових актів з англійської на іспанську мову вимагає не лише лінгвістичних трансформацій, але й глибокого розуміння правових систем та культурних особливостей обох мов, а також застосування специфічних стратегій прагматичної адаптації.

Новизна роботи полягає у комплексному аналізі особливостей перекладу міжнародних нормативно-правових актів саме з англійської на іспанську мову, з

урахуванням сучасних тенденцій розвитку міжнародного права та перекладознавства.

Методи дослідження. У роботі використовуються методи порівняльного аналізу, контент-аналізу, лінгвістичного аналізу, а також методи узагальнення та систематизації.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. У першому розділі розглядаються теоретичні засади міжнародної нормативно-правової документації. Другий розділ присвячений лінгвістичним особливостям текстів міжнародних нормативно-правових актів. У третьому розділі аналізуються специфічні аспекти перекладу міжнародних нормативно-правових актів з англійської на іспанську мову.

РОЗДІЛ 1. Міжнародна правова документація, види та класифікація, міжнародні організації

Міжнародна нормативно-правова документація є ключовим елементом у регулюванні відносин між державами та іншими суб'єктами міжнародного права. Вона представляє собою сукупність документів, які містять норми міжнародного права та регулюють різноманітні аспекти міжнародних відносин. Ці документи можуть мати різні форми, включаючи договори, конвенції, декларації, резолюції та інші акти міжнародних організацій [5, с. 45].

Основною метою міжнародної нормативно-правової документації є встановлення єдиних правил поведінки для суб'єктів міжнародного права. Це сприяє підтриманню міжнародного порядку, вирішенню глобальних проблем та розвитку співробітництва між державами. Крім того, такі документи часто слугують основою для розробки національного законодавства у відповідних сферах.

Важливою характеристикою міжнародної нормативно-правової документації є її універсальність. Вона покликана враховувати інтереси різних держав та культур, що робить процес її створення та імплементації досить складним. Це вимагає високого рівня дипломатії та компромісу під час переговорів та укладання міжнародних угод.

Процес створення міжнародної нормативно-правової документації зазвичай включає кілька етапів: ініціювання, переговори, прийняття тексту, підписання, ратифікацію та набуття чинності. Кожен з цих етапів має свої особливості та вимагає ретельного підходу для забезпечення ефективності та легітимності кінцевого документа.

Міжнародні правові стандарти є важливою складовою міжнародної нормативно-правової документації. Вони представляють собою загальновизнані норми поведінки держав у різних сферах міжнародних відносин [7, с. 81]. Ці стандарти можуть стосуватися прав людини, екологічної безпеки, економічного співробітництва та інших галузей.

Класифікація міжнародних правових стандартів може здійснюватися за різними критеріями, включаючи сферу застосування, джерело походження та юридичну силу. Така систематизація допомагає краще зрозуміти структуру та ієрархію міжнародного права, а також полегшує процес їх практичного застосування.

Одним з ключових аспектів міжнародної нормативно-правової документації є її інтерпретація та застосування. Це вимагає глибокого розуміння не лише юридичних аспектів, але й культурних, політичних та економічних контекстів. Тому важливу роль у цьому процесі відіграють міжнародні суди та арбітражі, які забезпечують єдине тлумачення та застосування міжнародних норм.

Особливе місце в системі міжнародної нормативно-правової документації займають акти міжнародних організацій. Вони можуть мати різну юридичну силу - від рекомендаційних до обов'язкових для виконання. Найбільш впливовими є резолюції Ради Безпеки ООН, які мають обов'язковий характер для всіх держав-членів організації.

Таблиця 1.1

Класифікація актів міжнародних організацій за юридичною силою

Тип акту	Юридична сила	Приклади
Обов'язкові	Обов'язкові для виконання всіма державами-членами	Резолюції Ради Безпеки ООН
Частково обов'язкові	Обов'язкові для окремих держав або в певних ситуаціях	Рішення Міжнародного Суду ООН
Рекомендаційні	Не мають обов'язкової сили, але мають моральний авторитет	Резолюції Генеральної Асамблеї ООН

Tabla 1.1.

Clasificación de los actos de las organizaciones internacionales según su fuerza jurídica

Tipo de acto	Fuerza jurídica	Ejemplos
Obligatorios	Obligatorios para todos los Estados miembros	Resoluciones del Consejo de Seguridad de la ONU
Parcialmente obligatorios	Obligatorios para ciertos Estados o en situaciones específicas	Decisiones de la Corte Internacional de Justicia de la ONU
Recomendatorios	No tienen fuerza obligatoria, pero poseen autoridad moral	Resoluciones de la Asamblea General de la ONU

Як видно з наведеної класифікації, акти міжнародних організацій можуть мати різну юридичну силу, що впливає на їх роль у формуванні міжнародного права та регулюванні міжнародних відносин.

Важливим аспектом міжнародної нормативно-правової документації є її вплив на національне законодавство. Багато держав включають міжнародні норми до своєї правової системи, що сприяє гармонізації законодавства різних країн. Це особливо важливо в таких сферах як захист прав людини, міжнародна торгівля та екологічна безпека.

Процес імплементації міжнародних норм у національне законодавство може відбуватися різними шляхами. Деякі держави автоматично визнають міжнародні договори частиною свого внутрішнього права після їх ратифікації. Інші вимагають прийняття спеціальних законів для введення міжнародних норм у дію на національному рівні.

Міжнародна нормативно-правова документація також відіграє важливу роль у вирішенні міжнародних спорів. Вона надає правову основу для мирного врегулювання конфліктів між державами та іншими суб'єктами міжнародного права. Це сприяє підтриманню міжнародного миру та безпеки, що є однією з головних цілей міжнародного права.

Серед найважливіших міжнародних документів у сфері вирішення спорів можна виділити Статут ООН, який встановлює принципи мирного вирішення міжнародних спорів, та Статут Міжнародного Суду ООН, який визначає порядок судового вирішення міждержавних спорів [6, с. 112].

Останнім часом спостерігається тенденція до розширення сфери дії міжнародної нормативно-правової документації. Вона все більше охоплює такі

галузі як кіберпростір, космічне право, регулювання штучного інтелекту. Це створює нові виклики для міжнародного права, вимагаючи розробки нових підходів та механізмів регулювання.

Важливим аспектом розвитку міжнародної нормативно-правової документації є забезпечення її ефективності. Це включає не лише створення якісних документів, але й механізми контролю за їх виконанням. У цьому контексті важливу роль відіграють міжнародні організації, які здійснюють моніторинг дотримання міжнародних норм та можуть застосовувати санкції у разі їх порушення.

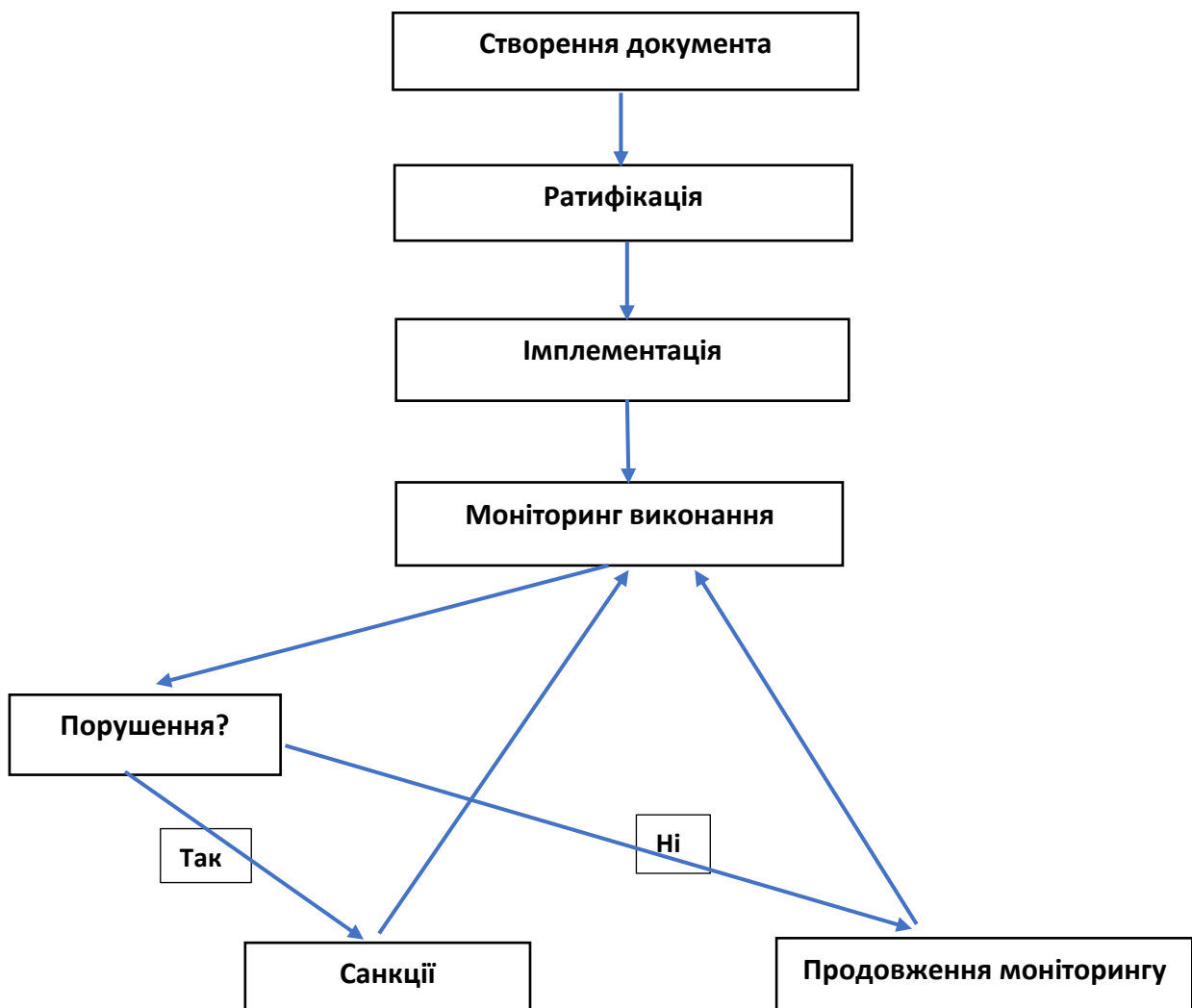

Рис. 1 - Механізм забезпечення ефективності міжнародної нормативно-правової документації

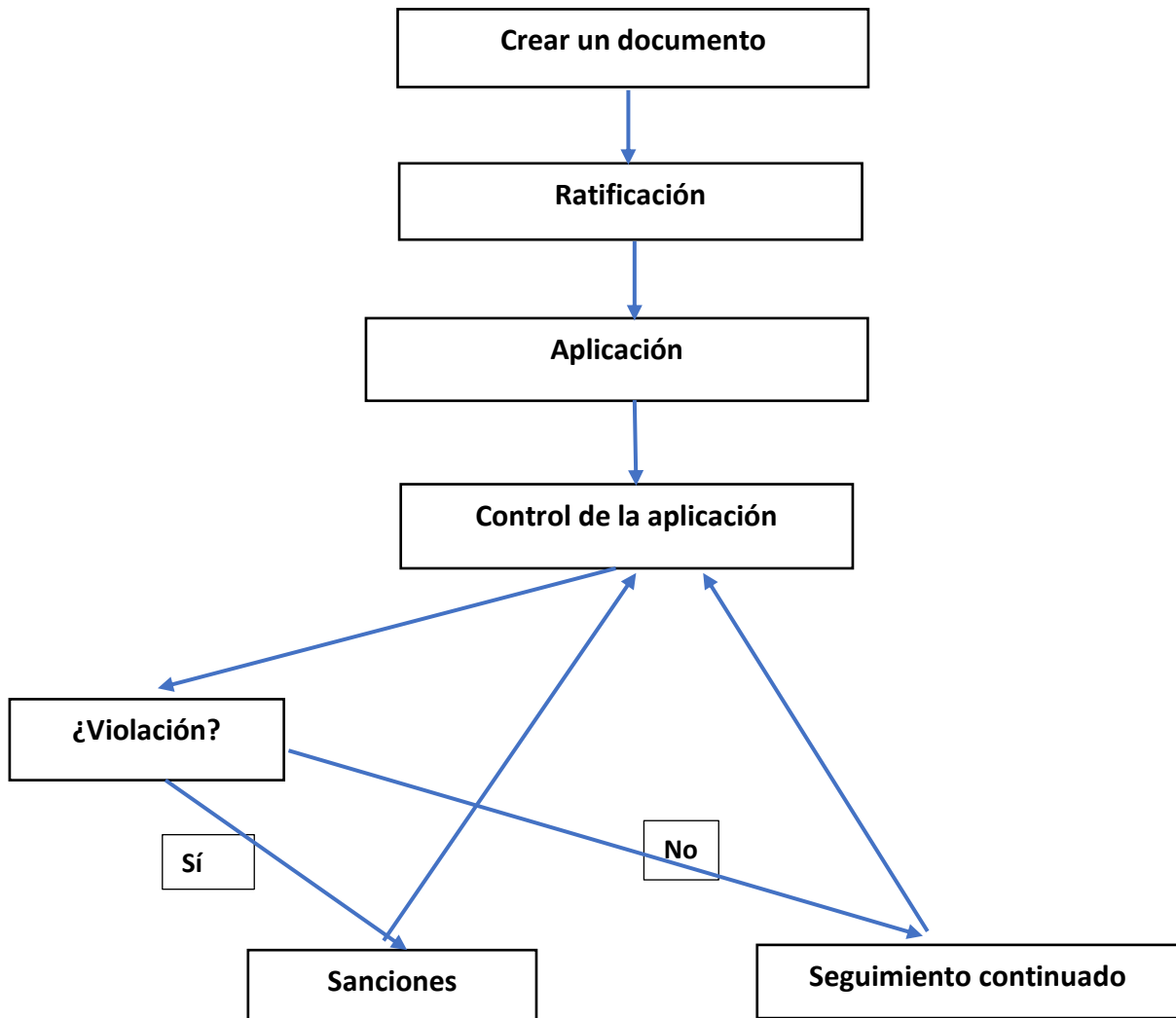

Fig. 1 - Mecanismo para garantizar la eficacia de la documentación reglamentaria y jurídica internacional

Як показано на Рисунку 1, забезпечення ефективності міжнародної нормативно-правової документації - це циклічний процес, який включає створення документа, його ратифікацію, імплементацію та постійний моніторинг виконання.

Одним з ключових аспектів міжнародної нормативно-правової документації є її мовне оформлення. Зазвичай міжнародні документи складаються кількома мовами, які визнаються рівноавтентичними. Це створює додаткові виклики для юристів та перекладачів, які повинні забезпечити точну передачу змісту документа різними мовами [1, с. 78].

Особливу увагу при створенні міжнародної нормативно-правової документації приділяють юридичній термінології. Вона повинна бути точною, однозначною та зрозумілою для представників різних правових систем. Це вимагає ретельного підходу до вибору термінів та їх визначень, а також створення глосаріїв для забезпечення єдиного розуміння ключових понять.

Важливим аспектом міжнародної нормативно-правової документації є її адаптація до змін у міжнародних відносинах. Це може вимагати внесення змін до існуючих документів або створення нових. Процес внесення змін до міжнародних договорів регулюється Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1969 року.

Сучасні технології також впливають на розвиток міжнародної нормативно-правової документації. Використання електронних баз даних та систем автоматизованого перекладу полегшує доступ до міжнародних документів та їх інтерпретацію. Однак це також створює нові виклики, пов'язані з забезпеченням безпеки та достовірності електронних версій документів.

Важливим аспектом міжнародної нормативно-правової документації є її роль у формуванні міжнародного звичаєвого права. Хоча звичай не є письмовими документами, вони часто знаходять своє відображення в міжнародних деклараціях та резолюціях, які згодом можуть набувати обов'язкової сили [16, с. 45].

Процес кодифікації міжнародного права, який активно відбувається в останні десятиліття, також тісно пов'язаний з розвитком міжнародної нормативно-правової документації. Кодифікація передбачає систематизацію та уніфікацію міжнародно-правових норм, що сприяє підвищенню ефективності міжнародного права та полегшує його застосування.

Особливе місце в системі міжнародної нормативно-правової документації займають документи, що стосуються прав людини. Вони формують міжнародні стандарти у цій сфері та слугують орієнтиром для національного законодавства багатьох країн. Ключовими документами у цій сфері є Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права та Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права [21, с. 2].

Міжнародна нормативно-правова документація також відіграє важливу роль у регулюванні міжнародних економічних відносин. Документи Світової організації торгівлі, двосторонні та багатосторонні торговельні угоди формують правову основу для міжнародної торгівлі та інвестицій. Це сприяє розвитку глобальної економіки та економічної інтеграції між країнами.

Важливим аспектом міжнародної нормативно-правової документації є її роль у регулюванні питань міжнародної безпеки. Документи в цій сфері охоплюють широке коло питань - від контролю над озброєннями до боротьби з тероризмом. Вони встановлюють правила поведінки держав у сфері безпеки та механізми міжнародного співробітництва для протидії глобальним загрозам.

Міжнародна нормативно-правова документація також відіграє ключову роль у розвитку міжнародного екологічного права. Документи в цій сфері спрямовані на захист навколишнього середовища та сталий розвиток. Вони встановлюють міжнародні стандарти у сфері охорони природи та механізми співпраці держав для вирішення глобальних екологічних проблем.

Особливістю міжнародної нормативно-правової документації є її динамічний характер. Вона постійно розвивається, відображаючи зміни в міжнародних відносинах та нові виклики, що постають перед міжнародним співтовариством. Це вимагає від юристів та дипломатів постійного оновлення своїх знань та навичок у сфері міжнародного права.

Важливим аспектом розвитку міжнародної нормативно-правової документації є забезпечення її легітимності. Це передбачає широке залучення різних держав до процесу створення міжнародних норм, а також врахування

інтересів різних груп населення. Такий підхід сприяє більшій ефективності міжнародного права та його кращому сприйняттю на національному рівні.

Міжнародна нормативно-правова документація також відіграє важливу роль у розвитку міжнародного гуманітарного права. Документи в цій сфері регулюють поведінку сторін під час збройних конфліктів та спрямовані на захист жертв війни. Ключовими документами у цій сфері є Женевські конвенції 1949 року та додаткові протоколи до них [18, с. 156].

Розвиток міжнародної нормативно-правової документації тісно пов'язаний з процесами глобалізації та регіональної інтеграції. Документи, що регулюють діяльність регіональних організацій, таких як Європейський Союз, АСЕАН або Африканський Союз, формують особливий пласт міжнародно-правової документації, який поєднує елементи міжнародного та наднаціонального права [19, с. 145].

Регіональні нормативно-правові документи часто слугують моделлю для розробки глобальних стандартів. Вони дозволяють апробувати нові підходи до регулювання міжнародних відносин на обмеженій кількості держав, перш ніж впроваджувати їх на глобальному рівні. Це сприяє поступовому розвитку міжнародного права та його адаптації до нових реалій.

Важливою тенденцією в розвитку міжнародної нормативно-правової документації є посилення ролі "м'якого права". Це документи, які формально не мають обов'язкової юридичної сили, але фактично впливають на поведінку держав та інших суб'єктів міжнародного права. До них можна віднести декларації, рекомендації, кодекси поведінки тощо.

"М'яке право" дозволяє більш гнучко регулювати міжнародні відносини, особливо в тих сферах, де досягнення консенсусу щодо обов'язкових норм є складним. Воно також сприяє формуванню нових міжнародно-правових звичаїв, які з часом можуть набувати обов'язкової сили.

Таблиця 1.1

Порівняння "жорсткого" та "м'якого" міжнародного права

Характеристика	"Жорстке" право	"М'яке" право
Юридична сила	Обов'язкове	Необов'язкове
Форма	Договори, конвенції	Декларації, рекомендації
Механізм прийняття	Складний, вимагає ратифікації	Простіший, часто не вимагає ратифікації
Гнучкість	Менш гнучке	Більш гнучке
Швидкість адаптації	Повільніша	Швидша

Tabla 1.1.

Comparación entre el Derecho internacional vinculante y el no vinculante

Características	el Derecho vinculante	el Derecho no vinculante
Fuerza jurídica	Obligatorio	No obligatorio
Forma	Tratados, convenios	Declaraciones, recomendaciones
Mecanismo de aceptación	Complejo, requiere ratificación	Más sencillo, a menudo no requiere ratificación
Flexibilidad	Menos flexible	Más flexible
Velocidad de adaptación	Más lenta	Más rápida

Як видно з таблиці, "м'яке" право має ряд переваг, які роблять його важливим інструментом регулювання міжнародних відносин в сучасних умовах.

Особливе місце в системі міжнародної нормативно-правової документації займають документи, що регулюють діяльність міжнародних судових органів [20, с. 78]. Це включає не лише статuti та регламенти судів, але й їхні рішення, які формують прецедентну практику міжнародного права.

Рішення міжнародних судів, хоча і не мають формально обов'язкової сили для всіх держав, фактично відіграють важливу роль у тлумаченні та розвитку міжнародного права. Вони допомагають заповнювати прогалини в міжнародно-правовому регулюванні та забезпечують єдине розуміння міжнародних норм.

Важливим аспектом розвитку міжнародної нормативно-правової документації є її адаптація до викликів цифрової епохи. Це включає розробку нових документів для регулювання кіберпростору, захисту персональних даних, боротьби з кіберзлочинністю тощо. Ці документи повинні враховувати швидкий розвиток технологій та забезпечувати баланс між безпекою та свободою в цифровому середовищі.

Процес створення міжнародної нормативно-правової документації в цифровій сфері ускладнюється тим, що технології розвиваються швидше, ніж відбувається правове регулювання. Це вимагає нових підходів до розробки міжнародних документів, які б дозволяли швидко адаптуватися до змін у технологічному ландшафті.

Міжнародна нормативно-правова документація також відіграє важливу роль у регулюванні питань сталого розвитку. Документи в цій сфері, такі як Цілі сталого розвитку ООН, встановлюють глобальні орієнтири для економічного, соціального та екологічного розвитку [22, с. 95].

Особливістю документів у сфері сталого розвитку є їх комплексний характер. Вони охоплюють широке коло питань - від боротьби з бідністю до захисту біорізноманіття - і вимагають узгодженої дії всіх держав та міжнародних організацій для їх реалізації.

Важливим аспектом міжнародної нормативно-правової документації є забезпечення її доступності та зрозумілості для широкого кола користувачів. Це включає не лише переклад документів різними мовами, але й створення коментарів, посібників та інших допоміжних матеріалів, які полегшують розуміння та застосування міжнародно-правових норм.

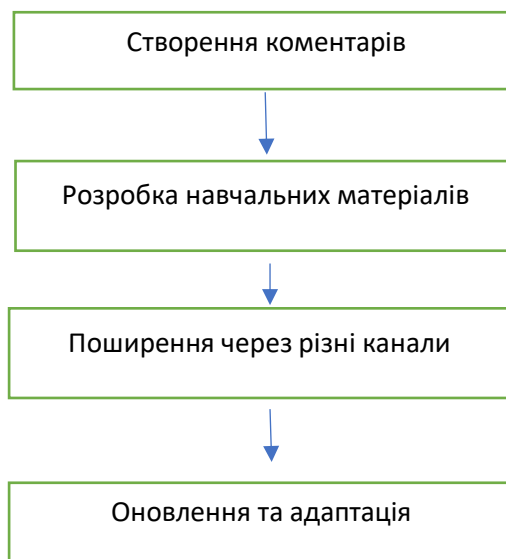
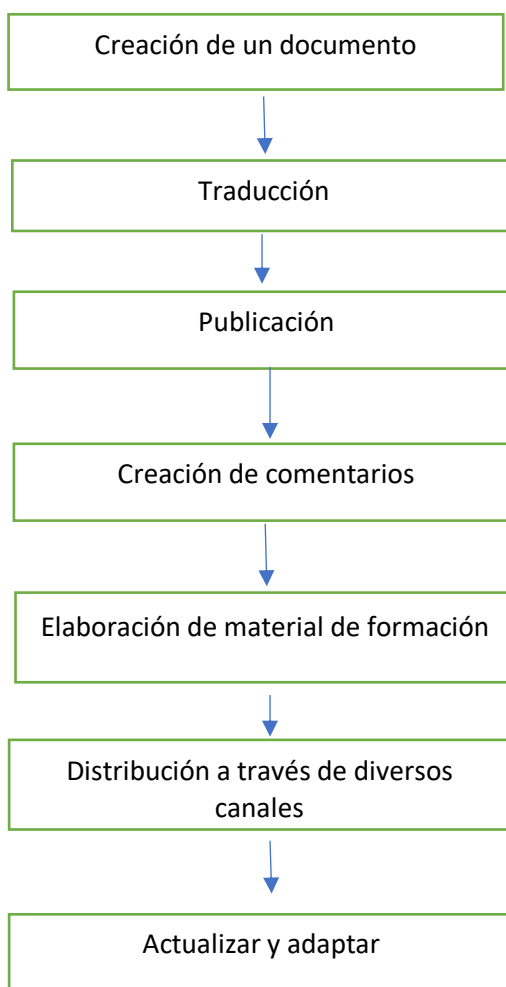

Fig. 2 - Proceso para garantizar la accesibilidad de los documentos normativos internacionales

Як показано на Рисунку 2, забезпечення доступності міжнародної нормативно-правової документації - це багатоетапний процес, який не закінчується на створенні та публікації документа.

Особливу роль у розвитку міжнародної нормативно-правової документації відіграють неурядові організації та експертні спільноти [23, с. 3]. Вони часто ініціюють розробку нових міжнародних документів, беруть участь у їх підготовці та сприяють їх імплементації на національному рівні.

Залучення неурядових організацій до процесу створення міжнародної нормативно-правової документації сприяє підвищенню її легітимності та ефективності. Воно забезпечує врахування інтересів різних груп суспільства та сприяє більш широкому розповсюдженню та розумінню міжнародно-правових норм.

Важливим аспектом розвитку міжнародної нормативно-правової документації є її гармонізація з національним законодавством. Це вимагає не лише формального включення міжнародних норм до національної правової системи, але й забезпечення їх ефективного застосування на практиці [8, с. 67].

Процес гармонізації може бути складним і тривалим, особливо коли міжнародні норми суттєво відрізняються від національних традицій та практик. Однак він є необхідним для забезпечення ефективності міжнародного права та розвитку міжнародного співробітництва.

Міжнародна нормативно-правова документація також відіграє важливу роль у вирішенні глобальних проблем, таких як зміна клімату, міграція, тероризм тощо. Документи в цих сферах встановлюють рамки для міжнародного співробітництва та координації дій держав для вирішення спільних викликів.

Особливістю документів, спрямованих на вирішення глобальних проблем, є їх міждисциплінарний характер. Вони часто поєднують елементи різних галузей міжнародного права - від екологічного до кримінального - і вимагають комплексного підходу до їх розробки та імплементації.

Міжнародні правові документи є ключовим інструментом регулювання відносин між державами та іншими суб'єктами міжнародного права. Їх

класифікація дозволяє систематизувати величезний масив міжнародно-правових актів та краще зрозуміти їх правову природу і значення [6, с. 234]. Основними критеріями класифікації міжнародних правових документів є їх юридична сила, сфера дії, кількість учасників та інші параметри.

За юридичною силою міжнародні правові документи можна поділити на обов'язкові та рекомендаційні. До обов'язкових належать міжнародні договори, конвенції, пакти, які після ратифікації стають частиною національного законодавства держав-учасниць. Рекомендаційні документи, такі як декларації, резолюції міжнародних організацій, не мають обов'язкової юридичної сили, але часто відіграють важливу роль у формуванні міжнародного звичаєвого права.

Сфера дії міжнародних правових документів також є важливим критерієм їх класифікації. Виділяють універсальні документи, які діють на глобальному рівні, та регіональні, що регулюють відносини між державами певного географічного регіону. Універсальні документи часто приймаються в рамках ООН та її спеціалізованих установ, тоді як регіональні - в рамках регіональних організацій, таких як Рада Європи, АСЕАН тощо.

За кількістю учасників міжнародні правові документи поділяються на двосторонні та багатосторонні. Двосторонні документи регулюють відносини між двома державами, тоді як багатосторонні залучають три і більше держав. Багатосторонні документи часто мають більш складну структуру та механізми імплементації, враховуючи необхідність узгодження інтересів більшої кількості учасників.

Таблиця 1.2

Класифікація міжнародних правових документів

Критерій	Види документів
Юридична сила	Обов'язкові, рекомендаційні
Сфера дії	Універсальні, регіональні
Кількість учасників	Двосторонні, багатосторонні
Предмет регулювання	Політичні, економічні, соціальні, екологічні тощо

Tabla 1.2

Clasificación de los instrumentos jurídicos internacionales

Crterios	Tipos de documentos
Fuerza jurídica	Obligatorios, recomendatorios
Ámbito de acción	Universal, regional
Número de participantes	Bilateral, multilateral
Objeto de la regulación	Política, económica, social, medioambiental, etc.

Як видно з таблиці, класифікація міжнародних правових документів є багатовимірною, що відображає складність та різноманітність міжнародно-правового регулювання.

Важливим видом міжнародних правових документів є міжнародні договори. Вони є основним джерелом міжнародного права і регулюють широкий спектр відносин між державами [5, с. 123]. Міжнародні договори можуть мати різні назви - конвенції, пакти, хартії, статuti - але всі вони мають однакову юридичну силу.

Процес укладання міжнародних договорів регулюється Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1969 року. Цей документ встановлює загальні правила щодо укладання, дії, тлумачення та припинення міжнародних договорів, забезпечуючи єдиний підхід до договірної практики держав.

Особливим видом міжнародних правових документів є акти міжнародних організацій. Вони можуть мати різну юридичну силу залежно від статуту організації та характеру самого акту. Наприклад, резолюції Ради Безпеки ООН з питань міжнародного миру та безпеки мають обов'язкову силу для всіх держав-членів ООН.

Рекомендаційні акти міжнародних організацій, хоча і не мають формально обов'язкової сили, часто відіграють важливу роль у формуванні міжнародного права. Вони можуть слугувати основою для розробки міжнародних договорів або формувати міжнародне звичаєве право.

Важливим видом міжнародних правових документів є документи, що регулюють діяльність міжнародних судових органів [16, с. 78]. Це включає не лише статuti та регламенти судів, але й їхні рішення, які формують прецедентну

практику міжнародного права. Хоча формально рішення міжнародних судів обов'язкові лише для сторін конкретної справи, на практиці вони часто використовуються як авторитетне тлумачення міжнародно-правових норм.

Особливу категорію міжнародних правових документів становлять документи у сфері прав людини. До них належать як універсальні документи, такі як Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, так і регіональні, наприклад, Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод.

Документи у сфері прав людини часто мають особливий механізм імплементації, включаючи створення спеціальних органів моніторингу та контролю. Це підкреслює їх особливе значення в системі міжнародного права та прагнення міжнародного співтовариства забезпечити ефективний захист прав людини на глобальному рівні.

Важливим видом міжнародних правових документів є документи у сфері міжнародного економічного права. Вони регулюють широкий спектр питань - від міжнародної торгівлі до захисту інвестицій. Ключову роль у цій сфері відіграють документи Світової організації торгівлі, які формують правову основу для глобальної торговельної системи [7, с. 56].

Міжнародні економічні документи часто мають складну структуру, включаючи основний текст та численні додатки, протоколи та інші супутні документи. Це дозволяє забезпечити детальне регулювання різних аспектів економічних відносин між державами.

Окрему категорію міжнародних правових документів становлять документи у сфері міжнародного екологічного права. Вони спрямовані на захист навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку. Ключовими документами в цій сфері є Рамкова конвенція ООН про зміну клімату, Конвенція про біологічне різноманіття та інші.

Особливістю екологічних документів є їх тісний зв'язок з науковими даними та прогнозами. Вони часто включають механізми регулярного перегляду

та оновлення зобов'язань держав з урахуванням нових наукових даних та змін у стані навколишнього середовища.

Важливим видом міжнародних правових документів є документи у сфері міжнародного кримінального права. Вони встановлюють відповідальність за найтяжчі міжнародні злочини та механізми міжнародного кримінального правосуддя. Ключовим документом у цій сфері є Римський статут Міжнародного кримінального суду [18, с. 234].

Документи у сфері міжнародного кримінального права відображають прагнення міжнародного співтовариства боротися з безкарністю за найтяжчі злочини. Вони встановлюють принцип індивідуальної кримінальної відповідальності на міжнародному рівні, що є важливим кроком у розвитку міжнародного права.

Особливу категорію міжнародних правових документів становлять документи у сфері міжнародного гуманітарного права. Вони регулюють поведінку сторін під час збройних конфліктів та спрямовані на захист жертв війни. Ключовими документами у цій сфері є Женевські конвенції 1949 року та додаткові протоколи до них.

Документи міжнародного гуманітарного права відображають прагнення міжнародного співтовариства гуманізувати війну, наскільки це можливо. Вони встановлюють правила ведення бойових дій та захисту цивільного населення, військовополонених та інших категорій осіб під час збройних конфліктів.

Важливим видом міжнародних правових документів є документи у сфері роззброєння та контролю над озброєннями. Вони спрямовані на обмеження та скорочення різних видів озброєнь, а також на запобігання їх розповсюдження. До ключових документів у цій сфері належать Договір про нерозповсюдження ядерної зброї, Конвенція про заборону хімічної зброї та інші [19, с. 167].

Документи у сфері роззброєння часто включають складні механізми верифікації та контролю, що відображає їх особливе значення для міжнародної безпеки. Вони також часто передбачають створення спеціальних міжнародних організацій для нагляду за їх виконанням.

Рис. 3 - Основні види міжнародних правових документів

Fig. 3 - Principales tipos de instrumentos jurídicos internacionales

Як показано на Рисунку 3, міжнародні правові документи охоплюють широкий спектр сфер міжнародного права, відображаючи різноманітність міжнародних відносин.

Особливим видом міжнародних правових документів є документи, що регулюють діяльність міжнародних організацій. До них належать статuti організацій, які визначають їх цілі, структуру та повноваження, а також правила

процедури, які регулюють їх діяльність [20, с. 89]. Ці документи відіграють ключову роль у функціонуванні міжнародних організацій та їх взаємодії з державами-членами.

Документи міжнародних організацій часто мають складну ієрархічну структуру. Наприклад, в системі ООН існує Статут ООН, який є основоположним документом, а також численні резолюції, рішення та інші акти, прийняті різними органами організації. Розуміння цієї структури є важливим для правильного тлумачення та застосування цих документів.

Важливим видом міжнародних правових документів є документи, що регулюють питання міжнародного приватного права. Вони спрямовані на вирішення колізій між правовими системами різних держав у сфері приватно-правових відносин. Ключову роль у цій сфері відіграють конвенції Гаазької конференції з міжнародного приватного права.

Документи у сфері міжнародного приватного права часто мають технічний характер і вимагають спеціальних знань для їх правильного застосування. Вони відіграють важливу роль у забезпеченні правової визначеності у міжнародних комерційних та сімейних відносинах.

Особливу категорію міжнародних правових документів становлять документи у сфері міжнародного космічного права. Вони регулюють діяльність держав у космічному просторі, включаючи питання дослідження та використання космосу, відповідальності за космічну діяльність тощо. Ключовим документом у цій сфері є Договір про принципи діяльності держав по дослідженню і використанню космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла [21, с. 5].

Документи космічного права відображають прагнення міжнародного співтовариства забезпечити мирне використання космосу та запобігти його мілітаризації. Вони також встановлюють принципи міжнародного співробітництва у космічній діяльності.

Важливим видом міжнародних правових документів є документи у сфері міжнародного морського права. Вони регулюють питання використання

морських просторів, включаючи територіальне море, виключну економічну зону, континентальний шельф тощо. Ключовим документом у цій сфері є Конвенція ООН з морського права 1982 року.

Документи морського права відіграють важливу роль у забезпеченні свободи судноплавства, раціонального використання морських ресурсів та вирішенні спорів між державами щодо морських просторів. Вони також встановлюють механізми захисту морського середовища від забруднення.

Особливу категорію міжнародних правових документів становлять документи у сфері міжнародного повітряного права. Вони регулюють питання міжнародних повітряних перевезень, безпеки польотів, відповідальності авіаперевізників тощо. Ключовими документами у цій сфері є Чиказька конвенція про міжнародну цивільну авіацію та численні конвенції, прийняті під егідою Міжнародної організації

Міжнародні організації відіграють ключову роль у створенні та розвитку міжнародної нормативно-правової документації. Вони виступають платформами для переговорів між державами, ініціюють розробку нових міжнародних документів та забезпечують їх імплементацію. Організація Об'єднаних Націй (ООН) є головним форумом для створення універсальних міжнародних документів, які охоплюють широкий спектр питань - від прав людини до міжнародної безпеки [5, с. 156].

Процес створення нормативно-правової документації в рамках міжнародних організацій зазвичай включає кілька етапів. Спочатку ініціюється розробка документа, часто на основі пропозицій держав-членів або за рішенням органів організації. Далі відбувається підготовка проекту документа, яка може здійснюватися спеціально створеними робочими групами або комітетами.

На наступному етапі проект документа обговорюється та узгоджується державами-членами. Цей процес може бути тривалим та складним, особливо коли йдеться про чутливі політичні питання. Часто використовуються різні дипломатичні техніки для досягнення консенсусу, такі як неформальні консультації, компромісні формулювання тощо.

Після узгодження тексту документ приймається відповідним органом міжнародної організації. Залежно від типу документа та правил організації, це може бути голосування простою більшістю, кваліфікованою більшістю або консенсусом. Прийнятий документ може мати різну юридичну силу - від обов'язкових резолюцій до рекомендаційних декларацій.

Важливу роль у створенні міжнародної нормативно-правової документації відіграють спеціалізовані установи ООН. Наприклад, Міжнародна організація праці (МОП) розробляє конвенції та рекомендації у сфері трудових відносин, Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) - у сфері охорони здоров'я, ЮНЕСКО - у сфері освіти, науки та культури [16, с. 89].

Спеціалізовані установи ООН мають свої особливості процесу створення нормативно-правової документації. Наприклад, МОП використовує унікальну тристоронню структуру, де у прийнятті рішень беруть участь не лише представники урядів, але й представники працівників та роботодавців. Це дозволяє враховувати інтереси всіх сторін трудових відносин при розробці міжнародних трудових стандартів.

ВООЗ, у свою чергу, часто використовує науково-експертні комітети для підготовки проектів документів. Це забезпечує високий рівень технічної експертизи та врахування останніх наукових досягнень у сфері охорони здоров'я. Остаточні рішення приймаються Всесвітньою асамблеєю охорони здоров'я, де представлені всі держави-члени організації.

ЮНЕСКО відома своїми конвенціями у сфері охорони культурної спадщини та сприяння міжкультурному діалогу. Процес розробки цих документів часто включає широкі консультації з експертами та громадянським суспільством, що дозволяє враховувати різноманітні культурні перспективи.

Регіональні міжнародні організації також відіграють важливу роль у створенні нормативно-правової документації. Європейський Союз (ЄС) є прикладом організації з розвиненою системою створення наднаціонального права. Нормативно-правові акти ЄС, такі як регламенти та директиви, мають пряму дію в державах-членах і формують єдиний правовий простір [1, с. 123].

Процес створення нормативно-правової документації в ЄС включає складну взаємодію між різними інституціями. Європейська Комісія зазвичай ініціює законодавчий процес, пропонуючи проекти нормативних актів. Далі ці проекти обговорюються та приймаються Європейським Парламентом та Радою ЄС, часто з внесенням змін та доповнень.

Інші регіональні організації, такі як Африканський Союз, АСЕАН, Організація американських держав, також розробляють власні нормативно-правові документи. Ці документи часто відображають специфічні регіональні інтереси та проблеми, доповнюючи глобальні міжнародно-правові інструменти.

Важливо відзначити роль міжнародних фінансових організацій, таких як Міжнародний валютний фонд (МВФ) та Світовий банк, у створенні нормативно-правової документації у сфері міжнародних фінансів та економічного розвитку. Хоча їхні документи часто мають рекомендаційний характер, вони суттєво впливають на економічну політику держав.

Таблиця 1.3

Особливості створення нормативно-правової документації різними міжнародними організаціями

Організація	Особливості процесу	Типи документів
ООН	Універсальне членство, консенсусний підхід	Резолюції, конвенції, декларації
ЄС	Наднаціональний характер, складна інституційна взаємодія	Регламенти, директиви, рішення
МОП	Тристороння структура (уряди, працівники, роботодавці)	Конвенції, рекомендації
ВООЗ	Науково-експертний підхід	Регламенти, резолюції
МВФ	Зважене голосування	Рішення, рекомендації

Tabla 1.3

Peculiaridades de la creación de documentación reglamentaria y jurídica por diferentes organizaciones internacionales

Organización	Características del proceso	Tipos de documentos

ONU	Composición universal, enfoque consensuado	Resoluciones, convenios, declaraciones
UE	Carácter supranacional, interacción institucional compleja	Reglamentos, directivas, decisiones
OIT	Estructura tripartita (gobiernos, trabajadores, empresarios)	Convenios, recomendaciones
OMS	Enfoque científico y de expertos	Reglamentos, resoluciones
FMI	Votación ponderada	Decisiones, recomendaciones

Як видно з таблиці, різні міжнародні організації мають свої особливості у процесі створення нормативно-правової документації, що відображає їх специфічні цілі та структуру.

Світова організація торгівлі (СОТ) є ключовим гравцем у створенні міжнародної нормативно-правової документації у сфері міжнародної торгівлі. Угоди СОТ формують правову основу багатосторонньої торговельної системи і охоплюють широкий спектр питань - від тарифів до інтелектуальної власності [7, с. 78].

Процес створення нормативно-правової документації в СОТ характеризується складними переговорами між державами-членами. Ці переговори часто проводяться в рамках так званих "раундів", які можуть тривати кілька років. Рішення в СОТ зазвичай приймаються консенсусом, що забезпечує врахування інтересів усіх членів, але також може ускладнювати досягнення згоди.

СОТ також має унікальну систему вирішення спорів, рішення якої формують важливу частину нормативно-правової бази організації. Ці рішення інтерпретують та застосовують угоди СОТ, фактично розвиваючи міжнародне торговельне право.

Важливо відзначити роль неурядових організацій (НУО) у процесі створення міжнародної нормативно-правової документації. Хоча НУО формально не мають повноважень приймати міжнародно-правові документи, вони часто відіграють важливу роль у їх розробці та просуванні.

НУО часто виступають ініціаторами нових міжнародних договорів, проводять дослідження та надають експертизу, лобіюють певні положення у міжнародних документах. Наприклад, міжнародні екологічні організації відіграли ключову роль у розробці багатьох міжнародних екологічних конвенцій.

Крім того, НУО часто беруть участь у моніторингу виконання міжнародних договорів, надаючи альтернативні звіти та інформацію міжнародним органам. Це сприяє більш ефективній імплементації міжнародно-правових норм.

Важливим аспектом створення міжнародної нормативно-правової документації є взаємодія між різними міжнародними організаціями. Часто організації співпрацюють у розробці документів, що стосуються суміжних сфер. Наприклад, ВООЗ та ФАО (Продовольча та сільськогосподарська організація ООН) спільно розробляють стандарти харчової безпеки.

Така співпраця дозволяє використовувати експертизу різних організацій та забезпечує узгодженість міжнародно-правового регулювання у різних сферах. Однак вона також може створювати виклики, пов'язані з координацією дій та узгодженням різних інституційних підходів.

Важливо відзначити роль міжнародних судових органів у розвитку міжнародної нормативно-правової документації. Хоча суди формально не створюють нові норми, їхні рішення часто інтерпретують та розвивають існуючі норми, фактично формуючи нові правові стандарти [18, с. 201].

Міжнародний Суд ООН, Європейський суд з прав людини, Суд ЄС - всі ці інституції своїми рішеннями суттєво впливають на розвиток міжнародного права. Їхня практика часто враховується при розробці нових міжнародних документів.

Важливим трендом у створенні міжнародної нормативно-правової документації є зростання ролі "м'якого права". Це документи, які формально не мають обов'язкової юридичної сили, але фактично впливають на поведінку держав та інших суб'єктів міжнародного права.

До "м'якого права" можна віднести декларації, рекомендації, кодекси поведінки тощо. Ці документи часто розробляються і приймаються швидше, ніж традиційні міжнародні договори, і можуть бути більш гнучкими у застосуванні.

Особливу роль у створенні "м'якого права" відіграють міжнародні організації. Наприклад, резолюції Генеральної Асамблеї ООН, хоча і не мають обов'язкової сили, часто відображають формування нових міжнародно-правових норм.

Важливим аспектом створення міжнародної нормативно-правової документації є забезпечення її ефективності та дієвості. Це включає не лише розробку якісних документів, але й створення механізмів їх імплементації та контролю за виконанням.

Багато міжнародних організацій створюють спеціальні органи для моніторингу виконання прийнятих документів. Наприклад, в системі ООН діють численні комітети, які контролюють виконання конвенцій з прав людини.

Важливим трендом є також розвиток механізмів відповідальності за порушення міжнародно-правових норм. Це включає як традиційні механізми міждержавної відповідальності, так і нові форми, такі як міжнародна кримінальна відповідальність індивідів.

Створення ефективних механізмів імплементації та контролю є одним з ключових викликів у розвитку міжнародної нормативно-правової документації. Це вимагає не лише юридичних, але й політичних та дипломатичних зусиль.

Важливим аспектом створення міжнародної нормативно-правової документації є забезпечення її легітимності та широкого визнання. Це вимагає залучення широкого кола держав до процесу розробки та прийняття документів, а також врахування різноманітних національних та культурних перспектив.

Міжнародні організації часто використовують різні механізми для забезпечення інклюзивності процесу створення нормативно-правової документації. Це може включати ротацію членства в робочих органах, регіональні консультації, залучення експертів з різних країн тощо.

Важливим викликом у створенні міжнародної нормативно-правової документації є забезпечення балансу між універсальністю та врахуванням специфічних потреб та інтересів різних держав. Це часто вимагає складних переговорів та пошуку компромісних формулювань.

Одним з підходів до вирішення цієї проблеми є використання рамкових конвенцій з подальшим прийняттям більш детальних протоколів. Це дозволяє досягти загальної згоди щодо основних принципів, залишаючи простір для врахування специфічних ситуацій при імплементації.

Важливим трендом у створенні міжнародної нормативно-правової документації є зростання ролі недержавних акторів. Це включає не лише НУО, але й бізнес-структури, наукові установи, професійні асоціації тощо [20, с. 145]. Залучення недержавних акторів може відбуватися на різних етапах - від ініціювання розробки документів до їх імплементації та моніторингу виконання.

Такий підхід дозволяє врахувати широкий спектр інтересів та експертизи, підвищуючи якість та легітимність міжнародних документів. Однак він також створює виклики, пов'язані з координацією різних акторів та забезпеченням прозорості процесу.

Важливим аспектом створення міжнародної нормативно-правової документації є її адаптація до нових викликів та технологічних змін. Міжнародні організації все частіше стикаються з необхідністю регулювати нові сфери, такі як кіберпростір, штучний інтелект, гена інженерія тощо [22, с. 78].

Це вимагає не лише юридичної експертизи, але й глибокого розуміння технологічних та наукових аспектів. Міжнародні організації часто створюють спеціальні експертні групи для розробки документів у таких сферах.

Важливим трендом є також розвиток механізмів швидкого реагування на нові виклики. Наприклад, під час пандемії COVID-19 багато міжнародних організацій швидко розробили нові документи та рекомендації для боротьби з кризою.

Створення гнучких механізмів для адаптації міжнародної нормативно-правової документації до нових реалій є одним з ключових завдань для міжнародних організацій у сучасному швидко змінюваному світі.

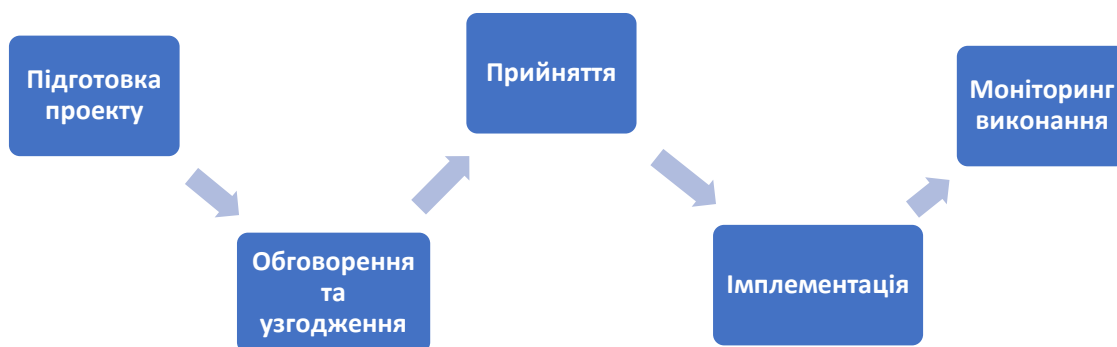

Рис. 4 - Процес створення міжнародної нормативно-правової документації

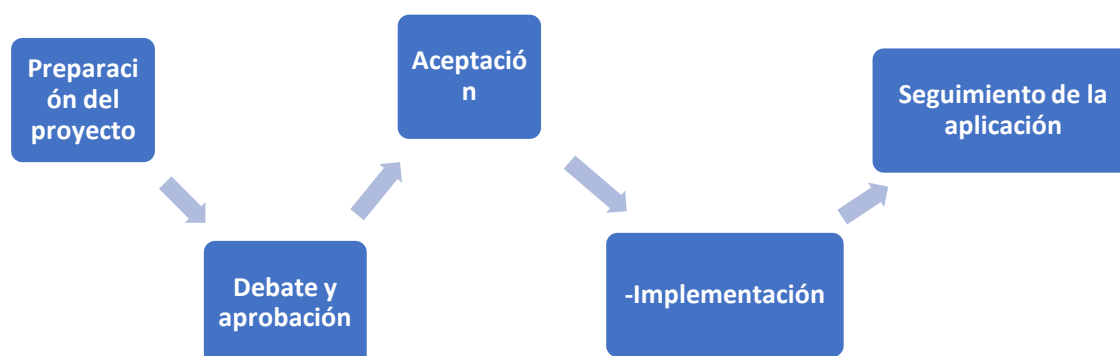

Fig. 4 - El proceso de creación de documentos normativos internacionales

Як показано на Рисунку 4, процес створення міжнародної нормативно-правової документації є циклічним, з постійним моніторингом та можливістю внесення змін.

Важливим аспектом створення міжнародної нормативно-правової документації є забезпечення її узгодженості з іншими міжнародними документами та національними законодавствами. Це вимагає ретельного аналізу існуючої правової бази та потенційних конфліктів норм [23, с. 5].

Міжнародні організації часто проводять правову експертизу проектів документів для виявлення можливих колізій. У деяких випадках може бути

необхідним внесення змін до існуючих документів або розробка перехідних положень.

Важливим трендом є також розвиток механізмів гармонізації міжнародного та національного права. Це може включати надання технічної допомоги державам у імплементації міжнародних норм, розробку модельних законів тощо.

Забезпечення узгодженості та гармонізації правових норм є ключовим для ефективного функціонування міжнародного права та його взаємодії з національними правовими системами.

РОЗДІЛ 2. Особливості текстів або характеристика текстів, структура міжнародних правових актів

Міжнародні правові акти мають складну та багаторівневу структуру, яка відображає їх особливий статус та призначення в системі міжнародного права. Типова структура міжнародного договору включає преамбулу, основну частину, заключні положення та, за необхідності, додатки або протоколи. Кожен з цих елементів виконує специфічну функцію та має свої особливості оформлення. Преамбула, наприклад, зазвичай містить цілі та принципи договору, а також контекст його укладення, що відіграє важливу роль у подальшому тлумаченні документа [6, с. 280].

Основна частина міжнародного правового акта зазвичай розділена на статті, які містять конкретні права та обов'язки сторін. Ці статті можуть бути згруповані в розділи або глави для кращої організації змісту. Кожна стаття, як правило, присвячена окремому питанню або аспекту регулювання, що полегшує розуміння та застосування документа. Нумерація статей та пунктів у міжнародних правових актах також має свої особливості, часто використовується наскрізна нумерація через весь документ.

Заключні положення міжнародного правового акта відіграють важливу роль у забезпеченні його практичної реалізації. Вони зазвичай включають процедурні аспекти, такі як порядок ратифікації, вступу в силу, внесення змін, денонсації тощо. Ці положення також можуть містити інформацію про депозитарія договору, мови автентичних текстів та інші технічні деталі. Чіткість та повнота заключних положень є критично важливими для ефективного функціонування міжнародного договору.

Додатки та протоколи є важливими структурними елементами багатьох міжнародних правових актів. Вони можуть містити технічні деталі, списки, формули або інші елементи, які недоцільно включати в основний текст договору. Додатки зазвичай мають таку ж юридичну силу, як і основний текст договору, якщо інше не передбачено самим договором. Протоколи, у свою чергу, можуть

доповнювати або змінювати основний договір, часто використовуються для адаптації договору до нових умов без необхідності перегляду всього тексту.

Важливим структурним елементом міжнародних правових актів є визначення термінів. Ці визначення зазвичай розміщуються на початку документа і забезпечують єдине розуміння ключових понять, що використовуються в тексті. Чіткі та однозначні визначення є особливо важливими в міжнародних документах, оскільки вони повинні бути зрозумілими для представників різних правових систем та культур [2, с. 7]. Визначення термінів допомагають уникнути різночитань та суперечок при тлумаченні договору, забезпечуючи його ефективне застосування.

Структура міжнародних правових актів також часто включає положення про застереження. Ці положення дозволяють державам-учасницям виключити або змінити юридичну дію певних положень договору щодо себе. Застереження є важливим інструментом, який дозволяє досягти компромісу між універсальністю договору та врахуванням специфічних інтересів окремих держав. Однак їх застосування обмежене певними правилами, щоб не підірвати цілісність договору. Положення про застереження зазвичай чітко визначають, які частини договору можуть бути предметом застережень, а також встановлюють процедуру їх прийняття та розгляду.

Важливим структурним елементом багатьох міжнародних правових актів є положення про вирішення спорів. Ці положення можуть передбачати різні механізми - від переговорів до звернення до міжнародних судових органів. Вони відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності міжнародного договору, надаючи сторонам інструменти для врегулювання розбіжностей щодо тлумачення або застосування документа. Положення про вирішення спорів можуть бути досить детальними, включаючи процедури формування арбітражних трибуналів, терміни розгляду спорів, правила прийняття рішень тощо.

Структурною особливістю багатьох сучасних міжнародних правових актів є наявність механізмів перегляду та оновлення. Це може включати положення

про періодичні конференції сторін, можливість прийняття додаткових протоколів тощо. Такі механізми дозволяють адаптувати договір до змінюваних умов без необхідності укладання нового документа. Це особливо важливо в сферах, які швидко розвиваються, таких як екологічне право або регулювання технологій. Механізми перегляду та оновлення забезпечують гнучкість міжнародного договору, дозволяючи йому залишатися актуальним та ефективним протягом тривалого часу.

Мовне оформлення є важливим аспектом структури міжнародних правових актів. Багато договорів укладаються кількома мовами, які вважаються рівноавтентичними. У таких випадках структура документа повинна бути ідентичною у всіх мовних версіях [3, с. 75]. Це створює додаткові виклики при розробці документа, оскільки необхідно забезпечити точну передачу змісту та структури на різних мовах. Часто для цього створюються спеціальні редакційні групи, які працюють над узгодженням мовних версій. Важливо також забезпечити, щоб юридичні терміни та концепції були правильно передані в кожній мовній версії, зберігаючи їх правовий зміст та значення.

Структура міжнародних правових актів також часто включає положення про їх співвідношення з іншими міжнародними документами. Ці положення можуть вказувати на пріоритет одного договору над іншим, встановлювати правила гармонізації різних міжнародних зобов'язань тощо. Такі положення допомагають уникнути конфліктів між різними міжнародними зобов'язаннями держав та забезпечити узгодженість міжнародно-правового регулювання. Вони особливо важливі в умовах зростаючої складності та взаємозв'язку міжнародних відносин, коли держави часто є учасниками багатьох міжнародних договорів у різних сферах.

Особливістю структури багатьох міжнародних правових актів є наявність положень про національну імплементацію. Вони можуть вказувати на необхідність прийняття національного законодавства для виконання договору, створення спеціальних органів тощо. Ці положення відіграють важливу роль у забезпеченні ефективності міжнародного договору на національному рівні. Вони

також можуть служити орієнтиром для держав при розробці відповідного національного законодавства. Положення про національну імплементацію можуть бути досить детальними, включаючи конкретні вимоги до національних заходів або встановлюючи терміни для їх прийняття.

Важливим структурним елементом багатьох міжнародних правових актів є положення про відповідальність за порушення договору. Вони можуть передбачати різні санкції - від призупинення участі в договорі до компенсації збитків [10, с. 11]. Ці положення є важливим інструментом забезпечення виконання міжнародних зобов'язань. Вони також відображають принцип *acta sunt servanda* - обов'язковість виконання міжнародних договорів. Положення про відповідальність можуть включати механізми встановлення факту порушення, процедури застосування санкцій, можливості для виправлення порушень тощо.

Структура міжнародних правових актів також часто включає положення про їх тимчасове застосування. Це дозволяє почати виконання договору до його офіційного вступу в силу. Тимчасове застосування може бути важливим у ситуаціях, коли необхідно швидко реагувати на певні виклики, але процес ратифікації договору всіма сторонами може зайняти тривалий час. Положення про тимчасове застосування зазвичай чітко визначають обсяг та умови такого застосування, а також права та обов'язки держав у цей період. Вони також можуть встановлювати механізми припинення тимчасового застосування.

Важливим елементом структури міжнародних правових актів є положення про їх реєстрацію. Згідно зі статтею 102 Статуту ООН, всі міжнародні договори повинні бути зареєстровані в Секретаріаті ООН. Реєстрація забезпечує публічність міжнародних зобов'язань держав та можливість посилаючись на договір в органах ООН. Це важливий елемент прозорості міжнародних відносин. Положення про реєстрацію зазвичай визначають, хто відповідальний за реєстрацію договору (часто це депозитарій) та в які терміни вона повинна бути здійснена.

Структурною особливістю багатьох сучасних міжнародних правових актів є наявність положень про моніторинг виконання. Вони можуть передбачати

створення спеціальних органів, систему звітності держав-учасниць тощо [11, с. 6]. Ці механізми відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності міжнародного договору, дозволяючи відслідковувати прогрес у його виконанні та виявляти потенційні проблеми. Положення про моніторинг можуть бути досить детальними, включаючи періодичність та формат звітності, процедури розгляду звітів, можливості для проведення інспекцій або верифікацій на місцях тощо.

Важливим аспектом структури міжнародних правових актів є їх внутрішня логіка та послідовність. Положення договору повинні бути взаємопов'язані та утворювати цілісну систему регулювання. Це вимагає ретельного планування структури документа на етапі його розробки. Часто для цього створюються детальні плани або схеми, які допомагають забезпечити логічну послідовність положень. Важливо також уникати повторень та суперечностей між різними частинами документа. Чітка та логічна структура полегшує розуміння та застосування міжнародного правового акта.

Структурною особливістю багатьох міжнародних правових актів є наявність преамбули, яка відіграє важливу роль у тлумаченні договору. Преамбула зазвичай містить цілі та принципи договору, а також контекст його укладення. Хоча преамбула формально не містить юридично обов'язкових положень, вона враховується при тлумаченні договору згідно з Віденською конвенцією про право міжнародних договорів. Преамбула може також містити посилання на інші міжнародні документи або історичні події, які вплинули на укладення договору. Це допомагає зрозуміти контекст та цілі договору, що є важливим для його правильного тлумачення та застосування.

Важливим елементом структури міжнародних правових актів є положення про їх автентичні тексти. У випадку багатомовних договорів зазвичай вказується, які мовні версії вважаються автентичними [12, с. 4]. Це має важливе значення для тлумачення договору, оскільки у разі розбіжностей між мовними версіями перевага надається автентичним текстам. Положення про автентичні тексти також можуть встановлювати правила вирішення розбіжностей між різними

мовними версіями. Це може включати вказівку на конкретну мовну версію, яка має пріоритет, або встановлення механізму узгодження різних версій.

Структурною особливістю деяких міжнародних правових актів є наявність положень про їх перегляд або внесення змін. Вони можуть передбачати різні процедури - від скликання спеціальної конференції до спрощеного порядку внесення технічних поправок. Ці механізми забезпечують гнучкість міжнародного договору, дозволяючи адаптувати його до змінюваних умов без необхідності укладання нового документа. Положення про перегляд та внесення змін можуть бути досить детальними, включаючи процедури ініціювання змін, їх обговорення, прийняття та вступу в силу. Вони також можуть встановлювати особливі правила для різних типів змін, наприклад, спрощену процедуру для технічних поправок.

Важливим аспектом структури міжнародних правових актів є їх форматування та оформлення. Існують певні традиції та правила щодо оформлення міжнародних договорів, які забезпечують їх чіткість та зрозумілість.

Це включає використання стандартних формулювань, правила нумерації статей та пунктів, оформлення підписів та печаток тощо. Дотримання цих правил є важливим для забезпечення юридичної визначеності та запобігання можливим суперечкам щодо автентичності документа. Стандартизоване форматування також полегшує читання та розуміння міжнародних правових актів, особливо для тих, хто регулярно працює з такими документами.

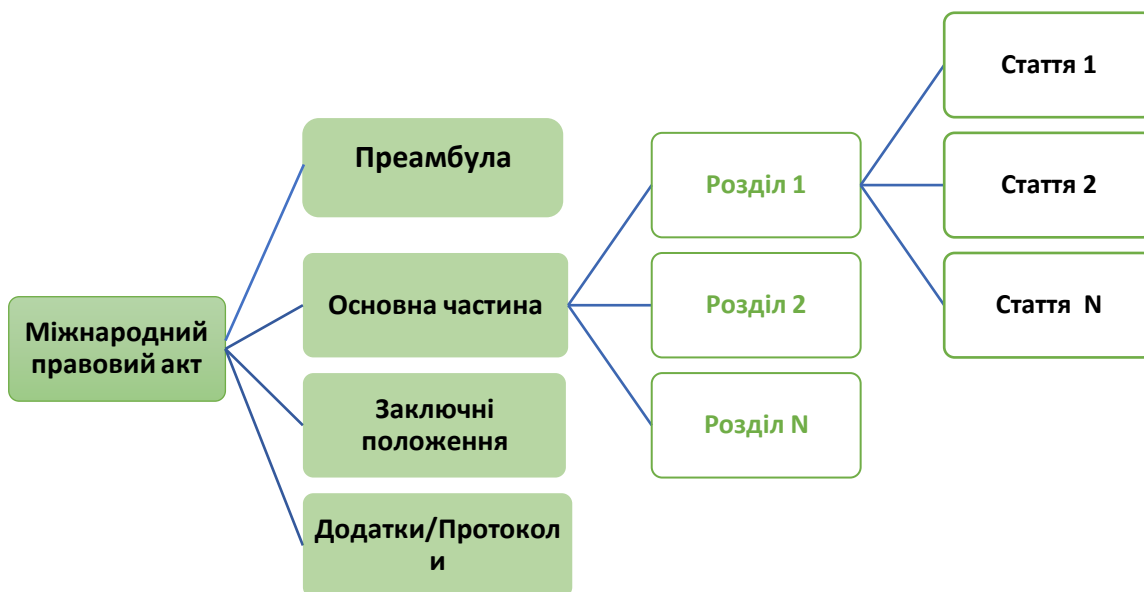

Рис. 5 - Типова структура міжнародного правового акта

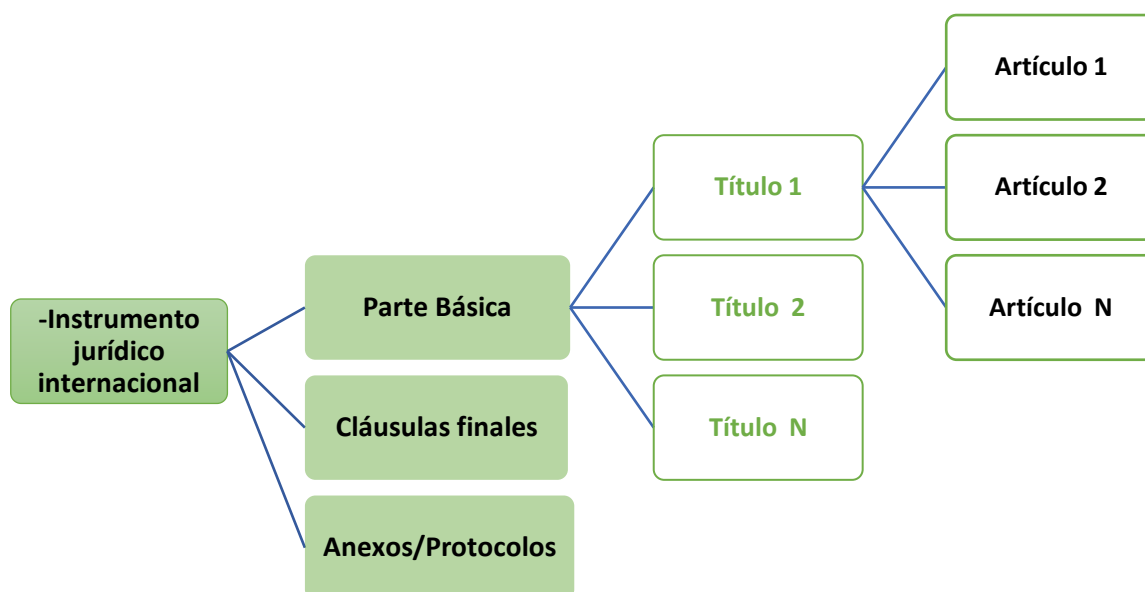

Fig. 5 - Estructura típica de un instrumento jurídico internacional

Як показано на Рисунку 5, структура міжнародного правового акта є ієрархічною та логічно організованою, що сприяє його чіткості та зрозумілості.

Структурною особливістю багатьох міжнародних правових актів є наявність положень про їх депозитарія. Депозитарій виконує важливі функції щодо зберігання оригіналу договору, отримання ратифікаційних грамот, повідомлення сторін про різні аспекти дії договору тощо [13, с. 3]. Роль

депозитарія може виконувати держава або міжнародна організація. Вибір депозитарія та його функції зазвичай чітко визначаються в тексті договору. Положення про депозитарія можуть бути досить детальними, включаючи процедури комунікації з депозитарієм, терміни виконання різних функцій, правила доступу до документів тощо.

Важливим елементом структури міжнародних правових актів є положення про їх тлумачення. Ці положення можуть встановлювати правила інтерпретації договору або визначати орган, уповноважений надавати офіційне тлумачення. Вони також можуть вказувати на джерела, які слід враховувати при тлумаченні, такі як підготовчі матеріали або практика застосування договору. Положення про тлумачення відіграють важливу роль у забезпеченні єдиного розуміння та застосування договору всіма учасниками. Вони можуть також служити механізмом для адаптації договору до нових умов без формального внесення змін до його тексту.

Структурною особливістю деяких міжнародних правових актів є наявність положень про їх перегляд або припинення дії. Ці положення можуть передбачати автоматичне продовження дії договору на певний термін, якщо жодна зі сторін не заявить про намір його припинити [14, с. 6]. Вони також можуть встановлювати процедуру перегляду договору через певний проміжок часу. Такі механізми забезпечують актуальність договору та його відповідність змінюваним умовам міжнародних відносин. Положення про перегляд та припинення дії можуть включати детальні процедури, такі як терміни подання пропозицій про перегляд, правила проведення конференцій з перегляду, механізми вирішення суперечок щодо припинення дії договору тощо.

Важливим аспектом структури міжнародних правових актів є їх логічна послідовність та взаємозв'язок між різними частинами. Кожна стаття або розділ повинні логічно впливати з попередніх та підготовлювати ґрунт для наступних. Це забезпечує цілісність та зрозумілість документа. Крім того, важливо уникати повторень та суперечностей між різними положеннями договору. Для досягнення цієї мети часто використовуються перехресні посилання між різними

частинами документа. Логічна структура полегшує не лише розуміння договору, але і його практичне застосування, дозволяючи швидко знаходити необхідні положення та розуміти їх контекст.

Таблиця 2.1

Основні структурні елементи міжнародного правового акта та їх функції

Структурний елемент	Функція	Приклад змісту
Преамбула	Визначає цілі та контекст	Посилання на принципи міжнародного права
Визначення термінів	Забезпечує єдине розуміння	Визначення ключових понять договору
Основні положення	Встановлює права та обов'язки	Конкретні зобов'язання сторін
Механізми імплементації	Забезпечує виконання	Процедури звітності та моніторингу
Положення про вирішення спорів	Регулює конфлікти	Процедури арбітражу або судового розгляду
Заключні положення	Регулює процедурні аспекти	Правила ратифікації, вступу в силу

Tabla 2.1

Principales elementos estructurales de un acto jurídico internacional y sus funciones

Elemento estructural	Función	Ejemplo de contenido
Preámbulo	Establece los objetivos y el contexto	Referencias a principios de derecho internacional
Definiciones de términos	Garantiza un entendimiento común	Define los conceptos clave del contrato
Disposiciones principales	Establece derechos y obligaciones	Obligaciones específicas de las partes
Mecanismos de aplicación	Garantiza la aplicación	Procedimientos de información y supervisión
Cláusulas de resolución de conflictos	Regula los conflictos	Procedimientos de arbitraje o litigio
Cláusulas finales	Regula los aspectos de procedimiento	Normas de ratificación, entrada en vigor

Як видно з таблиці, кожен структурний елемент міжнародного правового акта виконує специфічну функцію, що в сукупності забезпечує його ефективність та практичну застосовність.

Структурною особливістю багатьох міжнародних правових актів є наявність положень про їх співвідношення з іншими міжнародними договорами. Ці положення можуть встановлювати пріоритет даного договору над іншими або, навпаки, вказувати на його допоміжний характер [15, с. 8]. Вони також можуть передбачати механізми гармонізації з іншими міжнародними зобов'язаннями держав-учасниць. Такі положення відіграють важливу роль у забезпеченні узгодженості міжнародно-правового регулювання. Вони допомагають уникнути потенційних конфліктів між різними міжнародними зобов'язаннями держав та забезпечують цілісність міжнародного правового порядку. Ці положення можуть бути особливо важливими у сферах, де існує велика кількість міжнародних договорів, таких як міжнародне екологічне право або права людини.

Важливим елементом структури міжнародних правових актів є положення про їх територіальне застосування. Ці положення можуть визначати географічні межі дії договору або встановлювати особливості його застосування на певних територіях. Вони особливо важливі для договорів, що стосуються питань територіального суверенітету або використання природних ресурсів. Крім того, такі положення можуть встановлювати механізми розширення територіальної сфери дії договору, наприклад, через приєднання нових територій або держав. Це забезпечує гнучкість у застосуванні договору та можливість його адаптації до змін у міжнародних відносинах.

Міжнародна нормативно-правова документація характеризується специфічними лексико-семантичними особливостями, які відрізняють її від інших видів юридичних текстів. Ці особливості зумовлені необхідністю забезпечити точність, однозначність та універсальність формулювань, які повинні бути зрозумілими для представників різних правових систем та культур. Лексика міжнародних правових актів характеризується високим ступенем

стандартизації та формалізації, що відображає прагнення до максимальної правової визначеності [3, с. 74].

Одним з ключових аспектів лексико-семантичних особливостей міжнародної нормативно-правової документації є широке використання спеціальної юридичної термінології. Ця термінологія включає як загальноправові терміни, так і специфічні терміни міжнародного права. Важливою характеристикою юридичної термінології в міжнародних документах є її міжмовна уніфікація, що забезпечує однакове розуміння термінів у різних мовних версіях документа. Часто в міжнародних договорах включаються спеціальні розділи з визначеннями ключових термінів, що сприяє їх однозначному тлумаченню.

Іншою важливою лексико-семантичною особливістю міжнародної нормативно-правової документації є використання стандартних формулювань та кліше. Ці мовні конструкції є усталеними та часто повторюються в різних міжнародних документах. Вони виконують важливу функцію забезпечення правової визначеності та передбачуваності, дозволяючи уникнути двозначності та неоднозначності тлумачення. Стандартні формулювання також полегшують процес розробки та узгодження міжнародних документів, створюючи спільну мову для юристів та дипломатів з різних країн.

Важливою лексико-семантичною характеристикою міжнародної нормативно-правової документації є прагнення до нейтральності та об'єктивності мови. Тексти міжнародних договорів та інших правових актів зазвичай уникають емоційно забарвленої лексики та оціночних суджень. Натомість використовується нейтральна, описова лексика, яка дозволяє точно та неупереджено викласти права та обов'язки сторін. Це сприяє об'єктивному тлумаченню та застосуванню міжнародних норм, мінімізуючи ризик суб'єктивної інтерпретації.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання абстрактної лексики та загальних формулювань. Це дозволяє забезпечити універсальність норм, які повинні бути

застосовними до широкого кола ситуацій та контекстів [9, с. 166]. Водночас, така абстрактність може створювати виклики при тлумаченні та застосуванні норм у конкретних випадках. Тому часто в міжнародних документах загальні формулювання супроводжуються більш конкретними положеннями або прикладами, що допомагає збалансувати універсальність та конкретність норм.

Важливою лексико-семантичною рисою міжнародної нормативно-правової документації є використання модальних дієслів та конструкцій для вираження різних ступенів зобов'язання. Такі слова як "повинен", "може", "зобов'язується", "прагне" тощо використовуються для точного визначення характеру та ступеня юридичних зобов'язань сторін. Вибір конкретного модального дієслова може мати суттєвий вплив на юридичну силу та інтерпретацію положення. Тому при розробці міжнародних документів приділяється велика увага точному вибору модальних конструкцій.

Іншою характерною рисою лексико-семантичного аспекту міжнародної нормативно-правової документації є використання юридичних фікцій та презумпцій. Ці мовні конструкції дозволяють встановити певні правові припущення, які приймаються за істину без необхідності доказування. Юридичні фікції та презумпції відіграють важливу роль у забезпеченні правової визначеності та ефективності міжнародно-правового регулювання. Вони часто виражаються через специфічні лексичні конструкції, які мають усталене значення в міжнародному праві.

Важливою лексико-семантичною особливістю міжнародної нормативно-правової документації є використання термінів-інтернаціоналізмів. Ці терміни мають схоже звучання та значення в багатьох мовах, що полегшує їх розуміння та переклад [4, с. 90]. Використання інтернаціоналізмів сприяє уніфікації міжнародно-правової термінології та полегшує комунікацію між юристами та дипломатами з різних країн. Однак важливо враховувати, що навіть терміни-інтернаціоналізми можуть мати певні відмінності у значенні в різних правових системах, тому їх використання вимагає уважності та точності.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних синтаксичних конструкцій. Часто використовуються складні речення з численними підрядними конструкціями, що дозволяє точно визначити умови та обмеження правових норм. Водночас, це може створювати виклики для розуміння та перекладу текстів. Тому в сучасній практиці спостерігається тенденція до спрощення синтаксису міжнародних документів, використання більш коротких та чітких речень, що полегшує їх розуміння та застосування.

Важливою лексико-семантичною характеристикою міжнародної нормативно-правової документації є використання посилань на інші міжнародні документи та правові норми. Це створює інтертекстуальні зв'язки між різними міжнародно-правовими актами, забезпечуючи цілісність та узгодженість міжнародно-правового регулювання. Такі посилання часто мають стандартизовану форму, що полегшує їх ідентифікацію та інтерпретацію. Вони також відіграють важливу роль у тлумаченні міжнародних норм, дозволяючи розглядати їх в контексті інших релевантних міжнародно-правових актів.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних часових та просторових маркерів. Це важливо для точного визначення темпоральних та територіальних аспектів дії міжнародно-правових норм [10, с. 10]. Використовуються спеціальні конструкції для позначення вступу в силу, припинення дії, територіального застосування норм тощо. Ці маркери часто мають стандартизовану форму, що забезпечує їх однозначне розуміння та інтерпретацію в різних правових системах.

Важливою лексико-семантичною рисою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження застережень та винятків. Ці конструкції дозволяють точно визначити обмеження та виключення із загальних правил, що є важливим для забезпечення гнучкості міжнародно-правового регулювання. Вони часто мають стандартизовану форму, що полегшує їх ідентифікацію та інтерпретацію. Використання таких

конструкції вимагає особливої уваги при розробці та перекладі міжнародних документів, оскільки вони можуть суттєво впливати на обсяг та характер міжнародно-правових зобов'язань.

Іншою характерною лексико-семантичною особливістю міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження процедурних аспектів. Це включає формулювання щодо ратифікації, приєднання, денонсації договорів, процедур вирішення спорів тощо. Ці конструкції часто мають усталену форму, що забезпечує їх однозначне розуміння та застосування. Вони відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного функціонування міжнародних договорів та інших правових актів.

Таблиця 2.2

Ключові лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації

Особливість	Приклад	Функція
Юридична термінологія	"ратифікація", "денонсація"	Забезпечення точності та однозначності
Стандартні формулювання	"Високі Договірні Сторони"	Забезпечення правової визначеності
Модальні конструкції	"Сторони зобов'язуються"	Визначення характеру зобов'язань
Інтернаціоналізми	"конвенція", "протокол"	Полегшення міжнародного розуміння
Часові та просторові маркери	"з моменту вступу в силу"	Визначення темпоральних та територіальних аспектів

Tabla 2.2.

Características léxicas y semánticas clave de los documentos normativos internacionales

Ось таблиця, що відображає надані дані:

Característica	Ejemplo	Función
Terminología jurídica	«ratificación», «denuncia»	Garantizar la exactitud y la falta de ambigüedad

Redacción estándar	«Altas Partes Contratantes»	Garantizar la seguridad jurídica
Construcciones modales	«Las Partes se comprometen»	Definir la naturaleza de las obligaciones
Internacionalismos	«convenio», «protocolo»	Facilitar la comprensión internacional
Marcadores temporales y espaciales	«desde la entrada en vigor»	Definición de los aspectos temporales y territoriales

Marcadores temporales y espaciales

Ця таблиця чітко структурує інформацію, допомагаючи легше сприймати

ii.

Як видно з таблиці, кожна лексико-семантична особливість міжнародної нормативно-правової документації виконує специфічну функцію, сприяючи точності, однозначності та ефективності міжнародно-правового регулювання.

Важливою лексико-семантичною характеристикою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження взаємності та reciprocity. Ці конструкції відображають принцип взаємності, який є ключовим у міжнародному праві [8, с. 68]. Вони дозволяють точно визначити взаємні права та обов'язки сторін, забезпечуючи баланс інтересів у міжнародних відносинах. Такі конструкції часто мають симетричну структуру, що підкреслює рівність прав та обов'язків сторін. Їх використання вимагає особливої уваги при розробці та перекладі міжнародних документів, оскільки вони відіграють ключову роль у формуванні правових відносин між державами.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних конструкцій для вираження застережень та декларацій. Ці конструкції дозволяють державам

уточнити або обмежити свої зобов'язання за міжнародним договором. Вони часто мають стандартизовану форму, що полегшує їх ідентифікацію та інтерпретацію. Використання таких конструкцій вимагає особливої уваги, оскільки вони можуть суттєво впливати на обсяг та характер міжнародно-правових зобов'язань держави. Важливо забезпечити, щоб формулювання застережень та декларацій були чіткими та однозначними, щоб уникнути потенційних суперечок щодо їх тлумачення.

Іншою важливою лексико-семантичною рисою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження принципів та загальних норм міжнародного права. Ці конструкції часто використовуються в преамбулах міжнародних договорів та в загальних положеннях. Вони відображають фундаментальні цінності та принципи міжнародного права, такі як суверенна рівність держав, невтручання у внутрішні справи, мирне вирішення спорів тощо. Такі формулювання часто мають підвищений рівень абстракції та узагальнення, що відображає їх універсальний характер.

Важливою лексико-семантичною особливістю міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження зобов'язань різного ступеня жорсткості. Це включає використання таких конструкцій як "зобов'язуються", "прагнуть", "вживають заходів" тощо [11, с. 7]. Вибір конкретної конструкції залежить від бажаного рівня зобов'язання та може бути предметом інтенсивних переговорів між державами. Ці конструкції відіграють ключову роль у визначенні юридичної сили та обов'язковості міжнародно-правових норм. Їх правильне використання та інтерпретація є критично важливими для ефективного функціонування міжнародного права.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних конструкцій для вираження умовних зобов'язань та гіпотетичних ситуацій. Це дозволяє передбачити різні сценарії розвитку подій та визначити відповідні правові наслідки. Такі конструкції часто використовують умовні речення та модальні

дієслова для вираження потенційних ситуацій та відповідних дій. Вони відіграють важливу роль у забезпеченні гнучкості та адаптивності міжнародно-правових норм до різних обставин. Правильне формулювання та інтерпретація таких умовних положень є критично важливими для ефективного застосування міжнародного права в реальних ситуаціях.

Важливою лексико-семантичною характеристикою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження часових аспектів дії норм. Це включає формулювання щодо вступу в силу, тривалості дії, можливості продовження або припинення дії договору [12, с. 5]. Такі конструкції часто мають стандартизовану форму, що забезпечує їх однозначне розуміння та застосування. Вони відіграють ключову роль у визначенні темпоральних меж дії міжнародно-правових норм та забезпеченні правової визначеності у міжнародних відносинах. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є важливими для ефективного функціонування міжнародних договорів та інших правових актів.

Іншою важливою лексико-семантичною особливістю міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження територіального застосування норм. Це включає формулювання щодо географічних меж дії договору, можливості його застосування на певних територіях або в певних зонах. Такі конструкції особливо важливі для договорів, що стосуються територіальних питань, використання природних ресурсів або екологічних проблем. Вони дозволяють чітко визначити просторові межі дії міжнародно-правових норм, що є критично важливим для їх ефективного застосування.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних конструкцій для вираження фінансових та економічних аспектів. Це стосується формулювань щодо фінансових зобов'язань, економічних санкцій, торговельних умов тощо. Такі конструкції часто вимагають особливої точності та деталізації, оскільки вони можуть мати значні практичні наслідки для держав та інших суб'єктів

міжнародного права. Важливо забезпечити, щоб ці формулювання були чіткими та однозначними, щоб уникнути потенційних суперечок щодо їх тлумачення та застосування.

Важливою лексико-семантичною рисою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження технічних та наукових аспектів. Це особливо характерно для договорів у сферах екології, ядерної безпеки, космічного права тощо [13, с. 4]. Такі конструкції часто включають спеціалізовану технічну термінологію та можуть вимагати додаткових пояснень або визначень. Вони відіграють важливу роль у забезпеченні точності та адекватності міжнародно-правового регулювання в технічно складних сферах. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень вимагають не лише юридичних, але й відповідних технічних або наукових знань.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних конструкцій для вираження процедурних аспектів міжнародного співробітництва. Це стосується формулювань щодо обміну інформацією, проведення консультацій, створення спільних органів тощо. Такі конструкції відіграють важливу роль у забезпеченні ефективної реалізації міжнародних договорів та інших правових актів. Вони часто мають стандартизовану форму, що полегшує їх розуміння та застосування. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є критично важливими для забезпечення ефективного міжнародного співробітництва.

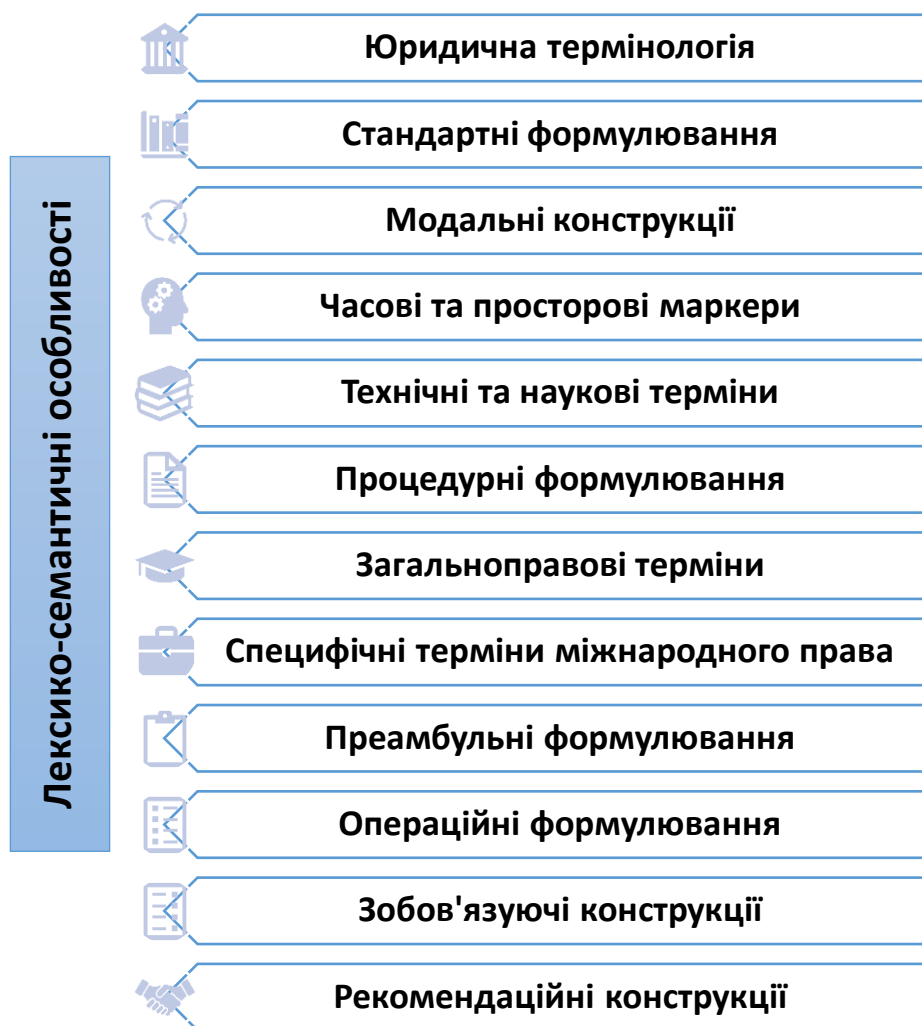

Рис. 6 - Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації

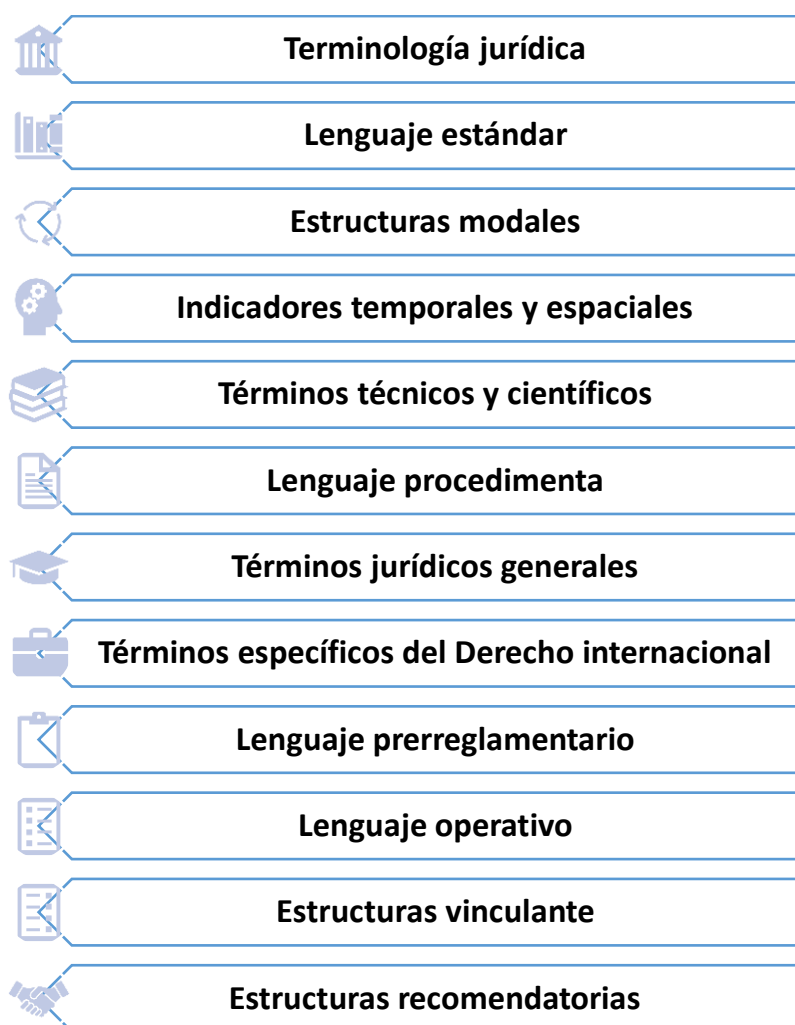

Fig. 6 - Características léxicas y semánticas de la documentación normativa y jurídica internacional

Як показано на Рисунку 6, лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації є різноманітними та взаємопов'язаними, що відображає складність та багатогранність міжнародно-правового регулювання.

Важливою лексико-семантичною характеристикою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження прав та обов'язків суб'єктів міжнародного права. Ці конструкції повинні бути максимально чіткими та однозначними, щоб уникнути потенційних суперечок щодо їх тлумачення [14, с. 7]. Вони часто використовують модальні дієслова та інші лінгвістичні засоби для точного визначення характеру та обсягу прав та обов'язків. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є критично важливими для забезпечення ефективності та справедливості міжнародно-правового регулювання.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних конструкцій для вираження принципу суверенної рівності держав. Ці конструкції відображають фундаментальний принцип міжнародного права і часто використовуються в преамбулах та загальних положеннях міжнародних договорів. Вони підкреслюють рівність прав та обов'язків держав-учасниць, незалежно від їх розміру, економічного або військового потенціалу. Такі формулювання відіграють важливу роль у забезпеченні справедливості та балансу в міжнародних відносинах.

Іншою важливою лексико-семантичною рисою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження принципу *pacta sunt servanda* (договори повинні виконуватися). Ці конструкції підкреслюють обов'язковість виконання міжнародних зобов'язань і часто включають формулювання про добросовісне виконання договору. Вони відіграють ключову роль у забезпеченні стабільності та передбачуваності міжнародних відносин. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є важливими для підтримання довіри між суб'єктами міжнародного права.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних конструкцій для вираження принципу мирного вирішення спорів. Ці конструкції часто містяться в положеннях про вирішення спорів і можуть включати різні механізми - від переговорів до звернення до міжнародних судових органів [15, с. 9]. Вони відіграють важливу роль у забезпеченні стабільності міжнародних відносин та запобіганні ескалації конфліктів. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є критично важливими для ефективного функціонування механізмів мирного вирішення міжнародних спорів.

Важливою лексико-семантичною характеристикою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження принципу невтручання у внутрішні справи держав. Ці конструкції

відображають фундаментальний принцип міжнародного права і часто використовуються в положеннях, що стосуються співробітництва між державами. Вони підкреслюють повагу до суверенітету та територіальної цілісності держав, обмежуючи можливість втручання у їх внутрішні справи. Такі формулювання відіграють важливу роль у забезпеченні стабільності міжнародних відносин та запобіганні конфліктам. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є критично важливими для балансу між міжнародним співробітництвом та повагою до суверенітету держав.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних конструкцій для вираження принципу сумлінного виконання міжнародних зобов'язань. Ці конструкції підкреслюють необхідність добросовісного та повного виконання договірних зобов'язань державами [16, с. 113]. Вони часто включають формулювання про вжиття всіх необхідних заходів для виконання договору, а також про неприпустимість посилання на внутрішнє право як виправдання невиконання міжнародних зобов'язань. Такі положення відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності міжнародного права та підтриманні довіри між суб'єктами міжнародних відносин.

Іншою важливою лексико-семантичною рисою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження принципу взаємності. Ці конструкції відображають ідею про те, що права та обов'язки держав повинні бути збалансованими та взаємними. Вони часто використовуються в положеннях про торговельні відносини, дипломатичні привілеї та імунітети, правову допомогу тощо. Такі формулювання забезпечують справедливість та рівність у міжнародних відносинах, створюючи стимули для виконання зобов'язань усіма сторонами. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є важливими для підтримання балансу інтересів у міжнародних відносинах.

Важливою лексико-семантичною характеристикою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для

вираження застережень та винятків. Ці конструкції дозволяють державам обмежити або модифікувати дію певних положень договору щодо себе [17, с. 5]. Вони часто включають формулювання про можливість зробити застереження, умови їх прийнятності, а також процедуру їх внесення та зняття. Такі положення відіграють важливу роль у забезпеченні гнучкості міжнародних договорів та дозволяють врахувати специфічні інтереси та обставини різних держав. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є критично важливими для балансу між універсальністю міжнародних норм та врахуванням національних особливостей.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних конструкцій для вираження принципу незворотності дії міжнародних норм у часі. Ці конструкції підкреслюють, що міжнародні договори зазвичай не мають зворотної сили, якщо інше прямо не передбачено самим договором. Вони часто включають формулювання про застосування договору лише до подій та фактів, що виникли після його вступу в силу. Такі положення відіграють важливу роль у забезпеченні правової визначеності та захисті легітимних очікувань суб'єктів міжнародного права. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є важливими для уникнення конфліктів щодо темпорального застосування міжнародних норм.

Важливою лексико-семантичною рисою міжнародної нормативно-правової документації є використання специфічних конструкцій для вираження принципу неподільності договору. Ці конструкції підкреслюють, що договір зазвичай розглядається як єдине ціле і його положення не можуть застосовуватися вибірково [18, с. 202]. Вони часто включають формулювання про неприпустимість часткового прийняття або виконання договору, якщо інше не передбачено самим договором. Такі положення відіграють важливу роль у забезпеченні цілісності та ефективності міжнародних договорів. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є критично важливими для запобігання фрагментації міжнародно-правового регулювання.

Приклади специфічних конструкцій в міжнародній нормативно-правовій документації

Принцип	Приклад конструкції	Функція
Суверенна рівність	"Держави-учасниці, керуючись принципом суверенної рівності..."	Підкреслення рівності прав та обов'язків
Pacta sunt servanda	"Сторони зобов'язуються сумлінно виконувати цей Договір"	Забезпечення обов'язковості виконання
Мирне вирішення спорів	"Будь-який спір... вирішується мирними засобами"	Запобігання ескалації конфліктів
Невтручання	"...без втручання у внутрішні справи"	Захист суверенітету держав
Взаємність	"На основі взаємності Сторони надають..."	Забезпечення балансу прав та обов'язків

Tabla 2.2.

Ejemplos de construcciones específicas en instrumentos jurídicos internacionales

Principio	Ejemplo de diseño	Función
Igualdad soberana	«Los Estados Partes, guiados por el principio de igualdad soberana...»	Destacando la igualdad de derechos y obligaciones
Pacta sunt servanda	«Las Partes se comprometen a cumplir el presente Acuerdo»	Garantía de eficacia vinculante
Solución pacífica de controversias	«Toda controversia... se resolverá por medios pacíficos»	Prevención de la escalada de conflictos
No injerencia	«...sin injerencia en los asuntos internos»	Protección de la soberanía de los Estados
Reciprocidad	«Sobre la base de la reciprocidad, las Partes establecerán...»	Garantizar el equilibrio de derechos y obligaciones de las partes

Як видно з таблиці, специфічні конструкції в міжнародній нормативно-правовій документації відіграють ключову роль у вираженні фундаментальних

принципів міжнародного права та забезпеченні ефективності міжнародно-правового регулювання.

Лексико-семантичні особливості міжнародної нормативно-правової документації також включають використання специфічних конструкцій для вираження принципу ієрархії норм міжнародного права. Ці конструкції відображають існування певної ієрархії між різними джерелами міжнародного права, зокрема, визнання примату норм *jus cogens* (імперативних норм міжнародного права) [19, с. 203]. Вони часто включають формулювання про недійсність договорів, що суперечать імперативним нормам, або про пріоритет зобов'язань за Статутом ООН. Такі положення відіграють важливу роль у забезпеченні узгодженості та системності міжнародного права. Правильне формулювання та інтерпретація цих положень є критично важливими для розв'язання потенційних конфліктів між різними міжнародно-правовими нормами

Міжнародні правові акти характеризуються специфічними граматичними та стилістичними особливостями, які відрізняють їх від інших видів юридичних текстів. Ці особливості зумовлені необхідністю забезпечити точність, однозначність та універсальність формулювань, які повинні бути зрозумілими для представників різних правових систем та культур. Граматична структура міжнародних правових актів характеризується високим ступенем стандартизації та формалізації, що відображає прагнення до максимальної правової визначеності [2, с. 6].

Однією з ключових граматичних особливостей міжнародних правових актів є широке використання пасивних конструкцій. Це дозволяє зосередити увагу на дії або результаті, а не на виконавці, що особливо важливо в контексті міжнародних відносин, де часто необхідно уникати прямого вказування на конкретні держави або організації. Пасивні конструкції також допомагають створити більш нейтральний та об'єктивний тон документа.

Іншою важливою граматичною рисою є використання модальних дієслів для вираження різних ступенів зобов'язання. Такі дієслова як "повинен", "може",

"зобов'язується" відіграють ключову роль у визначенні характеру та обсягу міжнародно-правових норм. Вибір конкретного модального дієслова може мати суттєвий вплив на юридичну силу та інтерпретацію положення.

Стилістично міжнародні правові акти характеризуються високим ступенем формальності та відсутністю емоційно забарвленої лексики. Текст зазвичай написаний нейтральним, діловим стилем, що відповідає серйозності та важливості документа. Це сприяє об'єктивному тлумаченню та застосуванню міжнародних норм, мінімізуючи ризик суб'єктивної інтерпретації.

Важливою граматичною особливістю міжнародних правових актів є використання складних синтаксичних конструкцій. Речення часто є довгими та складними, з численними підрядними конструкціями [10, с. 11]. Це дозволяє точно визначити умови та обмеження правових норм, враховуючи різні можливі сценарії та ситуації. Однак така складність може створювати виклики для розуміння та перекладу текстів, особливо для нефахівців.

Для забезпечення точності та однозначності формулювань, у міжнародних правових актах часто використовуються повтори ключових термінів та фраз. На відміну від літературних текстів, де повтори зазвичай уникаються, в юридичних документах вони служать важливим інструментом забезпечення правової визначеності. Повтори допомагають уникнути двозначності та забезпечують послідовність у використанні термінології.

Ще однією граматичною особливістю є використання умовних речень для вираження гіпотетичних ситуацій та їх правових наслідків. Це дозволяє передбачити різні сценарії розвитку подій та визначити відповідні правові рамки. Умовні конструкції часто використовуються в положеннях про вирішення спорів, застосування санкцій або виникнення форс-мажорних обставин.

Стилістично міжнародні правові акти характеризуються високим ступенем абстрактності та узагальнення. Це дозволяє забезпечити універсальність норм, які повинні бути застосовними до широкого кола ситуацій та контекстів. Однак така абстрактність може створювати виклики при тлумаченні та застосуванні норм у конкретних випадках.

Важливою граматичною особливістю міжнародних правових актів є використання безособових конструкцій. Це дозволяє зосередити увагу на дії або ситуації, а не на конкретному виконавці, що особливо важливо в контексті міжнародних відносин [4, с. 91]. Безособові конструкції також сприяють створенню нейтрального та об'єктивного тону документа, що є важливим для його універсального застосування.

Використання теперішнього часу для вираження постійних або повторюваних дій є ще однією характерною граматичною рисою міжнародних правових актів. Це підкреслює постійну дію норм та їх незалежність від конкретного моменту часу. Теперішній час також використовується для вираження загальних принципів та правил, які мають постійну дію.

Стилістично міжнародні правові акти характеризуються відсутністю фігуративної мови та метафор. Текст зазвичай є прямим та буквальним, уникаючи будь-яких літературних прикрас або фігур мови. Це сприяє точності та однозначності формулювань, мінімізуючи ризик неправильного тлумачення.

Важливою граматичною особливістю є використання герундіальних та інфінітивних конструкцій для вираження цілей та намірів. Такі конструкції часто зустрічаються в преамбулах та загальних положеннях міжнародних договорів, де вони допомагають чітко сформулювати цілі та принципи документа.

Таблиця 2.3

Ключові граматичні та стилістичні особливості міжнародних правових актів

Особливість	Приклад	Функція
Пасивні конструкції	"Договір ратифікується сторонами"	Фокус на дії, а не на виконавці
Модальні дієслова	"Держави повинні забезпечити..."	Визначення ступеня зобов'язання
Складні речення	"У випадку, якщо..., то..."	Точне визначення умов та наслідків
Безособові конструкції	"Вважається, що..."	Створення нейтрального тону

Теперішній час	"Цей Договір встановлює..."	Підкреслення постійної дії норм

Tabla 2.3

Principales características gramaticales y estilísticas de los instrumentos jurídicos internacionales

Características.	Ejemplo.	Función.
Estructuras pasivas	"El acuerdo es ratificado por las partes"	Centrarse en la acción, no en el actor
Verbos modales	"Los Estados deben garantizar..."	Determinación del alcance de la obligación
Frases compuestas	"Si..., entonces..."	Definición precisa de las condiciones y consecuencias
Construcciones impersonales	"Se cree que..."	Crear un tono neutro
Presente	"El presente Acuerdo establece..."	Hacer hincapié en el carácter permanente de las normas

Як видно з таблиці, граматичні та стилістичні особливості міжнародних правових актів відіграють ключову роль у забезпеченні точності, однозначності та універсальності міжнародно-правових норм.

Ще однією важливою граматичною особливістю міжнародних правових актів є використання умовного способу для вираження гіпотетичних ситуацій або бажаних дій [8, с. 69]. Умовний спосіб часто використовується в положеннях про можливі санкції, процедури вирішення спорів або механізми співпраці. Це дозволяє передбачити різні сценарії розвитку подій та визначити відповідні правові рамки, не створюючи при цьому безпосередніх зобов'язань.

Стилістично міжнародні правові акти характеризуються високим ступенем формальності та офіційності. Це відображається у виборі лексики, уникненні розмовних виразів та використанні усталених юридичних формулювань. Формальний стиль підкреслює серйозність та важливість документа, а також

сприяє його універсальному сприйняттю представниками різних культур та правових систем.

Важливою граматичною рисою є використання означених та неозначених артиклів (у мовах, де вони присутні) для точного визначення обсягу та характеру правових норм. Вибір між означеним та неозначеним артиклем може мати суттєвий вплив на інтерпретацію положення, визначаючи, чи стосується норма конкретного випадку чи має загальний характер.

Ще однією характерною граматичною особливістю є використання дієприкметникових та дієприслівникових зворотів для вираження додаткових умов або обставин. Ці конструкції дозволяють компактно передати складні правові концепції, не перевантажуючи текст додатковими підрядними реченнями.

Стилістичною особливістю міжнародних правових актів є використання стандартизованих формул та кліше. Ці усталені вирази забезпечують однаковість та передбачуваність формулювань, що особливо важливо в контексті міжнародного права [11, с. 8]. Стандартні формули часто використовуються в преамбулах, заключних положеннях та інших структурних елементах документів. Вони допомагають створити єдиний стиль міжнародно-правових документів та полегшують їх розуміння та інтерпретацію.

Грамматичною особливістю міжнародних правових актів є широке використання номіналізації - перетворення дієслів та прикметників у іменники. Це дозволяє створити більш абстрактний та формальний стиль, зосереджуючи увагу на концепціях та процесах, а не на конкретних діях чи виконавцях. Номіналізація також допомагає уникнути прямих звинувачень чи вказівок на конкретні сторони, що особливо важливо в дипломатичному контексті.

Важливою стилістичною рисою є уникнення емоційно забарвленої лексики та оціночних суджень. Міжнародні правові акти прагнуть до максимальної об'єктивності та нейтральності, що відображається у виборі лексики. Замість емоційних прикметників та прислівників використовуються більш нейтральні та

описові терміни. Це сприяє об'єктивному тлумаченню та застосуванню норм, мінімізуючи ризик суб'єктивної інтерпретації.

Граматичною особливістю є також використання конструкцій з неособовими формами дієслова - інфінітивами, герундіями та дієприкметниками. Ці конструкції дозволяють виразити складні правові концепції у компактній формі, уникаючи надмірного ускладнення синтаксису. Вони часто використовуються для вираження цілей, умов та обставин правових норм.

Рис. 7 - Граматичні та стилістичні особливості міжнародних правових актів

Características gramaticales y estilísticas de los actos jurídicos internacionales

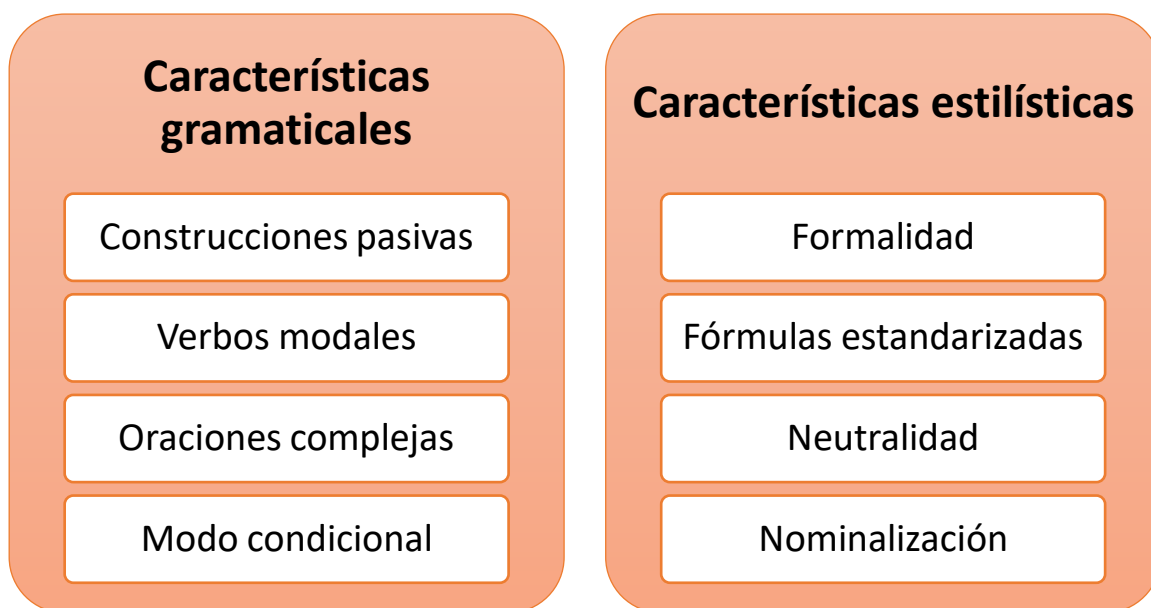

Fig. 7 - Características gramaticales y estilísticas de los actos jurídicos internacionales

Як показано на Рисунку 7, граматичні та стилістичні особливості міжнародних правових актів тісно взаємопов'язані та спрямовані на забезпечення точності, однозначності та універсальності міжнародно-правових норм.

Важливою граматичною особливістю міжнародних правових актів є використання часових форм для точного визначення моменту виникнення, тривалості та припинення правових зобов'язань [12, с. 6]. Теперішній час часто використовується для вираження постійних зобов'язань та загальних принципів. Майбутній час застосовується для визначення дій, які мають бути виконані після вступу договору в силу. Минулий час може використовуватися для посилання на попередні договори або події, що мають значення для тлумачення документа.

Стилістичною особливістю міжнародних правових актів є прагнення до максимальної точності та однозначності формулювань. Це проявляється у використанні чітких визначень, уникненні двозначних виразів та ретельному виборі кожного слова. Точність формулювань є критично важливою для забезпечення правової визначеності та запобігання можливим суперечкам щодо тлумачення норм.

Граматичною рисою міжнародних правових актів є також використання складнопідрядних речень для вираження умов, винятків та обмежень. Такі конструкції дозволяють точно визначити обставини, за яких застосовуються

певні норми, та передбачити різні можливі ситуації. Однак, складність таких речень може створювати виклики для розуміння та перекладу документів.

Важливою стилістичною особливістю є використання термінології, специфічної для міжнародного права. Ця термінологія часто включає латинські вирази (наприклад, "pacta sunt servanda", "lex specialis"), які мають усталене значення в міжнародному праві. Використання такої специфічної термінології сприяє точності та однозначності формулювань, але може створювати труднощі для нефахівців.

РОЗДІЛ 3. Особливості перекладу - фрагменти - герундій і тд

Переклад міжнародних правових актів вимагає особливого підходу до відтворення лексичних одиниць, враховуючи специфіку юридичної термінології та важливість точної передачі правового змісту. Лексичні трансформації при перекладі міжнародних правових актів з англійської на іспанську мову включають ряд прийомів, спрямованих на адекватну передачу змісту оригіналу. Серед цих прийомів важливе місце займають транскрипція, транслітерація, калькування, конкретизація, генералізація та модуляція [3, с. 75].

Транскрипція та транслітерація часто використовуються при перекладі власних назв, назв міжнародних організацій та інших реалій, які не мають прямих еквівалентів у мові перекладу. Наприклад, назва "United Nations" перекладається іспанською як "Naciones Unidas" шляхом калькування, але аббревіатура "UN" часто залишається без змін або передається як "ONU". Важливо зазначити, що вибір між транскрипцією та транслітерацією залежить від традицій перекладу в іспанській мові та усталеної практики вживання конкретних термінів.

Калькування є ще одним важливим прийомом при перекладі міжнародних правових актів. Цей метод дозволяє зберегти структуру оригінального терміну, створюючи новий термін у мові перекладу. Наприклад, англійський термін "human rights" калькується в іспанській мові як "derechos humanos". Калькування особливо ефективно при перекладі складних термінів та словосполучень, які не мають прямих еквівалентів у мові перекладу.

Конкретизація часто застосовується при перекладі з англійської на іспанську, оскільки іспанська мова часто вимагає більш конкретних термінів. Наприклад, англійське слово "law" може перекладатися як "ley" (закон), "derecho" (право) або "norma" (норма) залежно від контексту. Вибір конкретного варіанту перекладу залежить від змісту та контексту правового акту.

Генералізація, навпаки, використовується рідше при перекладі міжнародних правових актів, оскільки юридичні тексти вимагають максимальної точності. Однак у деяких випадках генералізація може бути необхідною для

уникнення надмірної деталізації, яка може бути незрозумілою для цільової аудиторії. Наприклад, специфічні терміни англійського *common law* можуть бути генералізовані при перекладі на іспанську, якщо вони не мають прямих еквівалентів у системі цивільного права.

Модуляція, або смисловий розвиток, є важливим прийомом при перекладі складних юридичних концепцій. Цей метод передбачає зміну точки зору при перекладі, що дозволяє адекватно передати зміст оригіналу, враховуючи особливості правової системи та мовної культури цільової аудиторії. Наприклад, англійський термін "*due process of law*" може перекладатися іспанською як "*garantías procesales*" (процесуальні гарантії), що відображає суть концепції, але використовує інший підхід до її вираження.

Важливо зазначити, що вибір конкретної перекладацької трансформації залежить від багатьох факторів, включаючи контекст, цільову аудиторію, тип правового акту та специфіку правових систем вихідної та цільової мов. Перекладач повинен враховувати всі ці фактори для забезпечення точного та адекватного перекладу [9, с. 167].

При перекладі міжнародних правових актів особливу увагу слід приділяти термінологічній еквівалентності. Багато юридичних термінів мають усталені еквіваленти в іспанській мові, і важливо використовувати саме ці еквіваленти для забезпечення точності та однозначності перекладу. Наприклад, англійський термін "*treaty*" має усталений еквівалент в іспанській мові - "*tratado*". Використання іншого терміну, навіть якщо він близький за значенням, може призвести до непорозумінь та неправильного тлумачення документа.

У випадках, коли прямих еквівалентів відсутній, перекладач може використовувати описовий переклад. Цей метод дозволяє передати зміст терміну за допомогою розгорнутого пояснення. Наприклад, англійський термін "*estoppel*", який не має прямого еквіваленту в іспанській правовій системі, може бути перекладений описово як "*prohibición de ir contra los actos propios*" (заборона суперечити власним діям).

Важливим аспектом перекладу міжнародних правових актів є збереження юридичної сили та точності формулювань. Це особливо важливо при перекладі модальних дієслів, які визначають ступінь зобов'язання. Наприклад, англійське "shall" у юридичних текстах зазвичай перекладається іспанською як "deberá" або використанням теперішнього часу дійсного способу для вираження зобов'язання.

При перекладі лексичних одиниць міжнародних правових актів важливо враховувати різницю між правовими системами англосовітних країн (зазвичай common law) та іспаномовних країн (зазвичай civil law). Ця різниця може вплинути на вибір еквівалентів для певних юридичних термінів. У таких випадках перекладач може використовувати функціональні аналоги - терміни, які виконують схожу функцію в цільовій правовій системі.

Таблиця 3.1

Приклади перекладацьких трансформацій при відтворенні лексичних одиниць міжнародних правових актів

Трансформація	Приклад (англійська)	Переклад (іспанська)	Пояснення
Калькування	Human rights	Derechos humanos	Дослівний переклад
Транскрипція	Brexit	Brexit	Збереження оригінального звучання
Конкретизація	law	ley / derecho / norma	Вибір конкретного значення залежно від контексту
Модуляція	due process of law	garantías procesales	Зміна точки зору при збереженні змісту
Описовий переклад	estoppel	prohibición de ir contra los actos propios	Пояснення концепції, відсутньої в цільовій правовій системі

Tabla 3.1

Ejemplos de transformaciones de traducción en la reproducción de unidades léxicas de actos jurídicos internacionales

Transformación	Ejemplo (inglés)	Traducción (español)	Explicación.
Cálculo	Derechos humanos	Derechos humanos	Traducción literal
Transcripción	Brexit	Brexit	Conservar el sonido original
Concretización	ley	ley / derecho / norma	Seleccionar un valor específico en función del contexto
Modulación	garantías procesales	garantías procesales	Cambiar el punto de vista manteniendo el contenido
Traducción descriptiva	preclusión	prohibición de ir contra los actos propios	Explicación de un concepto que no está presente en el ordenamiento jurídico de destino

Як видно з таблиці, різні перекладацькі трансформації дозволяють адекватно передати зміст та функцію юридичних термінів при перекладі з англійської на іспанську мову.

Важливим аспектом перекладу міжнародних правових актів є робота з аббревіатурами та акронімами. У міжнародному праві широко використовуються скорочення назв організацій, договорів та інших понять [4, с. 92]. При перекладі з англійської на іспанську важливо визначити, чи існує усталений еквівалент аббревіатури в іспанській мові. Наприклад, "WHO" (World Health Organization) має усталений еквівалент "OMS" (Organización Mundial de la Salud). У випадках, коли усталений еквівалент відсутній, перекладач може залишити оригінальну аббревіатуру, додавши пояснення при першому згадуванні.

Переклад фразеологізмів та ідіоматичних виразів у міжнародних правових актах вимагає особливої уваги. Хоча юридичні тексти зазвичай уникають образної мови, деякі усталені вирази можуть зустрічатися в преамбулах або загальних положеннях. У таких випадках важливо знайти функціональний еквівалент в іспанській мові, який передає той самий зміст та стилістичне

забарвлення. Якщо точний еквівалент відсутній, можна використати описовий переклад або нейтральний вираз, який передає основний зміст.

Особливу увагу при перекладі слід приділяти так званим "фальшивим друзям перекладача" - словам, які мають схоже звучання в англійській та іспанській мовах, але різне значення. Наприклад, англійське "eventual" (кінцевий, остаточний) не відповідає іспанському "eventual" (випадковий, тимчасовий). Неправильний переклад таких слів може призвести до серйозних помилок у тлумаченні правового акту.

При перекладі міжнародних правових актів важливо враховувати контекст та цільову аудиторію. Хоча юридичні переклади зазвичай орієнтовані на фахівців, деякі документи можуть бути призначені для широкого загалу. У таких випадках може бути доцільним використання більш загальноживаної лексики або додавання пояснень до складних юридичних термінів. Однак це не повинно призводити до спрощення або викривлення правового змісту документа.

Важливим аспектом перекладу лексичних одиниць міжнародних правових актів є збереження термінологічної послідовності. Один і той самий термін повинен перекладатися однаково throughout документа, якщо немає вагомих причин для варіювання [10, с. 12]. Це забезпечує цілісність та послідовність перекладу, полегшує розуміння документа та запобігає можливим непорозумінням при його тлумаченні.

При перекладі складних юридичних концепцій, які не мають прямих еквівалентів в іспанській правовій системі, може бути доцільним використання комбінованого підходу. Це може включати використання транскрипції або калькування з додаванням короткого пояснення або посилання на відповідну статтю документа, де дається визначення терміну. Такий підхід дозволяє зберегти оригінальний термін, забезпечуючи при цьому його розуміння читачами перекладу.

Переклад числівників та дат у міжнародних правових актах вимагає особливої уваги та точності. Важливо враховувати різницю у форматах запису дат та чисел між англійськими та іспанськими країнами. Наприклад, в

англійській мові зазвичай використовується формат місяць/день/рік, тоді як в іспанській - день/місяць/рік. Неправильний переклад дат може призвести до серйозних юридичних наслідків.

При перекладі міжнародних правових актів важливо враховувати регіональні особливості іспанської мови. Хоча існує стандартна юридична термінологія, деякі терміни можуть мати різні варіанти вживання в різних іспаномовних країнах. У таких випадках важливо орієнтуватися на цільову аудиторію перекладу та, за можливості, використовувати найбільш нейтральні та широко визнані варіанти термінів.

Особливу увагу при перекладі слід приділяти термінам, які мають різне значення в загальноживаній мові та в юридичному контексті. Наприклад, англійське слово "consideration" в юридичному контексті означає "зустрічне задоволення" (важливий елемент договору в системі common law), а не просто "розгляд" або "міркування". При перекладі таких термінів важливо враховувати їх специфічне юридичне значення та шукати відповідні еквіваленти в іспанській юридичній термінології.

При перекладі міжнародних правових актів важливо враховувати гендерні аспекти мови. В англійській мові зараз спостерігається тенденція до використання гендерно-нейтральної мови, тоді як в іспанській це може бути складніше через граматичну структуру мови. Перекладач повинен знайти баланс між дотриманням гендерної нейтральності та збереженням природності та зрозумілості тексту в іспанській мові [14, с. 8].

Важливим аспектом перекладу лексичних одиниць міжнародних правових актів є робота з неологізмами та новими юридичними концепціями. У сфері міжнародного права постійно з'являються нові терміни, особливо в таких галузях як кіберправо, екологічне право тощо. При відсутності усталених еквівалентів в іспанській мові перекладач може використовувати калькування, транскрипцію або створювати описовий переклад, враховуючи при цьому загальну тенденцію формування термінології в цій галузі в іспанській мові.

При перекладі міжнародних правових актів важливо враховувати різницю у правових системах та юридичних традиціях англомовних та іспаномовних країн. Це особливо важливо при перекладі термінів, які відображають специфічні правові інститути або процедури. У таких випадках може бути доцільним використання функціональних аналогів або описового перекладу, який передає суть концепції, навіть якщо в цільовій правовій системі немає точного еквівалента.

Важливим аспектом перекладу лексичних одиниць міжнародних правових актів є робота з латинськими виразами та максимами, які часто використовуються в юридичних текстах [15, с. 10]. У багатьох випадках ці вирази залишаються без перекладу як в англійській, так і в іспанській версіях документа (наприклад, "pacta sunt servanda", "lex specialis"). Однак, якщо латинський вираз не є широко відомим, може бути доцільним додати переклад або пояснення в дужках.

При перекладі міжнародних правових актів важливо звертати увагу на полісемію юридичних термінів. Деякі терміни можуть мати різні значення залежно від контексту або галузі права. Наприклад, англійське слово "party" може означати "сторона договору", "сторона у справі" або "політична партія". При перекладі важливо правильно визначити значення терміну в конкретному контексті та вибрати відповідний еквівалент в іспанській мові.

Особливу увагу при перекладі слід приділяти термінам, які мають культурно-специфічне значення або відображають особливості національних правових систем. У таких випадках може бути доцільним використання транскрипції або калькування з додаванням пояснення. Наприклад, англійський термін "common law" може бути перекладений як "common law" з поясненням "sistema jurídico basado en precedentes judiciales" (правова система, заснована на судових прецедентах).

При перекладі міжнародних правових актів важливо враховувати різницю у використанні модальних дієслів в англійській та іспанській мовах. Англійські модальні дієслова "shall", "may", "must" мають важливе значення у визначенні

ступеня зобов'язання в юридичних текстах. При перекладі на іспанську важливо правильно передати цей ступінь зобов'язання, використовуючи відповідні конструкції або час дієслова [16, с. 114].

Важливим аспектом перекладу лексичних одиниць міжнародних правових актів є робота з термінами, які мають різний обсяг значення в англійській та іспанській мовах. У таких випадках може бути необхідним використання уточнюючих слів або описового перекладу для передачі точного значення терміну. Наприклад, англійське "tort" може вимагати більш детального пояснення при перекладі на іспанську, оскільки концепція деліктної відповідальності в системі цивільного права дещо відрізняється.

При перекладі міжнародних правових актів важливо зберігати формальний та нейтральний стиль оригіналу. Це означає уникнення розмовних виразів, емоційно забарвленої лексики та суб'єктивних оцінок. Перекладач повинен дотримуватися офіційного стилю, характерного для юридичних документів в іспанській мові, зберігаючи при цьому точність та ясність формулювань.

Особливу увагу при перекладі слід приділяти термінам, які мають різне значення в міжнародному та національному праві. У таких випадках важливо орієнтуватися на значення терміну в контексті міжнародного права, навіть якщо в національному праві цільової мови цей термін має інше значення. Це може вимагати додаткових пояснень або використання специфічних міжнародно-правових еквівалентів.

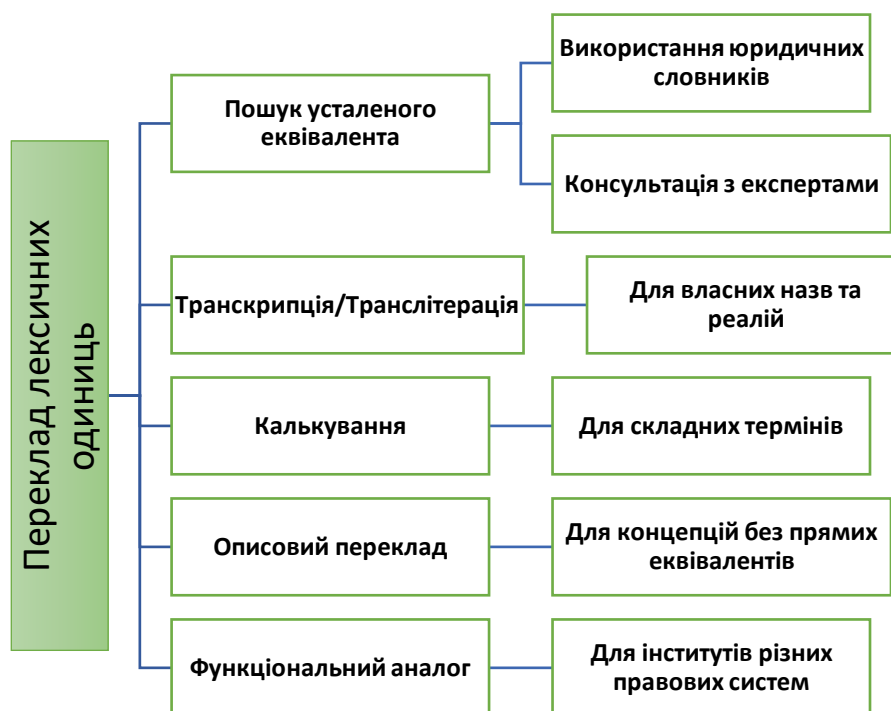

Рис. 8 - Основні підходи до перекладу лексичних одиниць міжнародних правових актів

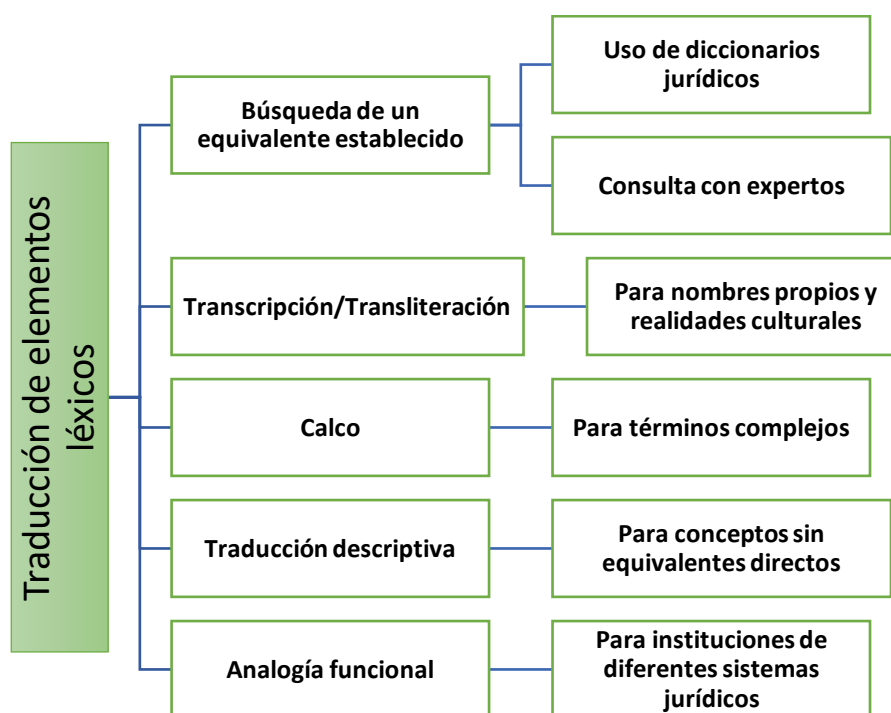

Рис. 8 - Основні підходи до перекладу лексичних одиниць міжнародних правових актів

Як показано на Рисунку 8, вибір підходу до перекладу лексичних одиниць залежить від характеру терміну та наявності еквівалентів у цільовій мові.

Важливим аспектом перекладу міжнародних правових актів є робота з термінологічними словосполученнями. Такі словосполучення часто мають усталені еквіваленти в іспанській юридичній мові, і важливо використовувати саме ці еквіваленти [17, с. 6]. Наприклад, англійське словосполучення "rule of law" має усталений еквівалент в іспанській мові - "estado de derecho". Використання дослівного перекладу в таких випадках може призвести до неправильного розуміння або втрати юридичного значення терміну.

При перекладі міжнародних правових актів важливо враховувати різницю у використанні артиклів в англійській та іспанській мовах. В юридичних текстах артикли можуть мати важливе значення для визначення обсягу поняття або його конкретності. При перекладі на іспанську мову важливо правильно відтворити цю функцію артиклів, враховуючи граматичні особливості іспанської мови.

Особливу увагу при перекладі слід приділяти термінам, які мають різне значення в різних галузях права. Наприклад, термін "adoption" може мати різне значення в сімейному праві (усиновлення) та в міжнародному праві (прийняття резолюції). При перекладі важливо враховувати контекст та вибирати відповідний еквівалент в іспанській мові, який точно передає значення терміну в конкретній галузі права.

При перекладі міжнародних правових актів важливо зберігати термінологічну узгодженість не лише в межах одного документа, але й між різними документами, що стосуються однієї теми або галузі міжнародного права. Це вимагає від перекладача глибокого знання відповідної сфери та вміння працювати з корпусом міжнародно-правових текстів.

Переклад граматичних конструкцій у міжнародних правових актах з англійської на іспанську мову вимагає особливої уваги та розуміння специфіки обох мов. Герундій, інфінітив та дієприкметникові звороти відіграють важливу роль у структурі англійських юридичних текстів і часто створюють труднощі при перекладі. Ці конструкції дозволяють компактно висловити складні правові концепції, але їх пряме відтворення в іспанській мові не завжди можливе або доречне [2, с. 8].

Герундій в англійській мові часто використовується для вираження супутніх дій або обставин. При перекладі на іспанську мову герундій може передаватися різними способами, залежно від контексту та функції в реченні. В деяких випадках англійський герундій може бути перекладений іспанським герундієм, але часто потрібна реструктуризація речення з використанням підрядних конструкцій або іменників.

Інфінітивні конструкції в англійських юридичних текстах часто використовуються для вираження мети або наміру. При перекладі на іспанську мову інфінітив може зберігатися, але в багатьох випадках більш природним є використання підрядних речень мети з сполучником "para que" або конструкцій з прийменником "a fin de".

Дієприкметникові звороти в англійській мові дозволяють компактно передати додаткову інформацію про дію або стан. При перекладі на іспанську мову ці конструкції часто потребують розгортання в підрядні речення або використання герундіальних конструкцій. Важливо враховувати, що іспанська мова має більш обмежені можливості у використанні дієприкметників порівняно з англійською.

При перекладі граматичних конструкцій у міжнародних правових актах важливо зберігати юридичну точність та однозначність формулювань. Це може вимагати додаткових пояснень або розширення тексту для забезпечення правильного розуміння правової норми. Наприклад, англійська конструкція з герундієм "by doing X" може бути перекладена іспанською як "mediante la realización de X" або розгорнута в підрядне речення для більшої ясності.

Особливу увагу слід приділяти перекладу пасивних конструкцій, які широко використовуються в англійських юридичних текстах. Іспанська мова менш схильна до використання пасиву, тому часто потрібна трансформація пасивних конструкцій в активні або використання безособових форм. Це дозволяє зберегти природність звучання тексту іспанською мовою без втрати юридичного змісту.

При перекладі граматичних конструкцій важливо враховувати різницю у використанні часів в англійській та іспанській мовах. Наприклад, англійський Present Perfect часто використовується в юридичних текстах для вираження дій, що мають юридичні наслідки в теперішньому часі. При перекладі на іспанську може бути доречним використання Pretérito Perfecto або навіть Presente, залежно від контексту та юридичного значення.

Складні прийменникові конструкції, часто використовувані в англомовних юридичних текстах, можуть вимагати перефразування при перекладі на іспанську. Важливо знайти еквівалентні конструкції, які природньо звучать в іспанській мові та точно передають правовий зміст. Наприклад, англійська конструкція "in accordance with" може бути перекладена як "de conformidad con" або "según lo dispuesto en", залежно від контексту.

Умовні конструкції, які часто зустрічаються в міжнародних правових актах, вимагають особливої уваги при перекладі. Англійська мова має більш розвинену систему умовних речень, тому при перекладі на іспанську важливо правильно передати ступінь ймовірності та часові відношення, виражені в оригіналі [10, с. 13].

При перекладі модальних конструкцій, які широко використовуються в англомовних юридичних текстах для вираження зобов'язань, дозволів або заборон, важливо точно передати модальність іспанською мовою. Це може вимагати використання різних граматичних засобів, таких як дієслова *deber*, *podér*, або використання майбутнього часу для вираження зобов'язання.

Переклад конструкцій з герундієм в якості підмета або додатка може вимагати суттєвої реструктуризації речення в іспанській мові. Часто такі конструкції перекладаються за допомогою іменників або інфінітивів. Наприклад, "Violating this provision is prohibited" може бути перекладено як "Se prohíbe la violación de esta disposición" або "Está prohibido violar esta disposición".

Дієприкметникові звороти теперішнього часу в англійській мові часто використовуються для вираження одночасності дій. При перекладі на іспанську такі конструкції можуть бути передані за допомогою герундія або підрядних

речень часу. Важливо зберегти логічний зв'язок між діями, виражений у оригіналі.

Конструкції з дієприкметником минулого часу в англійській мові можуть вимагати різних підходів при перекладі на іспанську. В деяких випадках вони можуть бути передані за допомогою *participio*, але часто потрібне розгортання в підрядне речення для збереження чіткості та однозначності юридичного тексту.

При перекладі інфінітивних конструкцій з *to* в якості підмета або додатка часто використовується іспанський інфінітив або іменник. Наприклад, "To violate this provision is prohibited" може бути перекладено як "Violar esta disposición está prohibido" або "La violación de esta disposición está prohibida".

Конструкції з *for* + іменник + інфінітив, які часто використовуються в англомовних юридичних текстах для вираження призначення або мети, зазвичай перекладаються на іспанську за допомогою *para que* + *subjuntivo* або *para* + інфінітив, залежно від суб'єкта дії.

Таблиця 3.2

Особливості перекладу граматичних конструкцій в міжнародних
правових актах

Англійська конструкція	Іспанський еквівалент	Приклад
Герундій як підмет	Інфінітив або іменник	Violating → Violar / La violación
Інфінітив мети	Para + інфінітив	To ensure → Para garantizar
Дієприкметниковий зворот	Підрядне речення	The law adopted → La ley que fue adoptada
Пасивна конструкція	Активна або безособова	It is provided → Se dispone / Se establece
Модальне дієслово shall	Presente de indicativo або Futuro	Shall comply → Cumplirá / Cumple

Tabla 3.2

Peculiaridades de la traducción de las construcciones gramaticales en los actos jurídicos internacionales

Construcción inglesa	Equivalente español	en	Por ejemplo.
Gerundio como sujeto	Infinitivo sustantivo	o	Violating → Violar / La violación
Infinitivo de propósito	Para + infinitivo		To ensure → Para garantizar
La frase participial	Cláusula subordinada		The law adopted → La ley que fue adoptada
Diseño pasivo	Activo impersonal	o	It is provided → Se dispone / Se establece
El verbo modal shall	Presente indicativo o Futuro	de	Cumplirá → Cumplirá / Cumple

Як видно з таблиці, переклад граматичних конструкцій з англійської на іспанську мову часто вимагає структурних змін для забезпечення природності та точності юридичного тексту.

Особливу увагу слід приділяти перекладу конструкцій з *ing*-формою в функції означення. В англійській мові такі конструкції дозволяють компактно передати додаткову інформацію, але при перекладі на іспанську часто потрібне розгортання в підрядне означальне речення [4, с. 93].

При перекладі складних прийменникових фраз, які часто зустрічаються в англомовних юридичних текстах, важливо знайти еквівалентні конструкції в іспанській мові, які точно передають правовий зміст. Це може вимагати використання усталених юридичних формулювань або розгортання фрази для забезпечення чіткості.

Переклад конструкцій з інфінітивом перфекта (*to have done*) може вимагати зміни часової перспективи в іспанській мові. Такі конструкції часто перекладаються за допомогою складних часів або підрядних речень, які чітко виражають завершеність дії в минулому.

При перекладі конструкцій з модальними дієсловами важливо враховувати різницю у вираженні модальності в англійській та іспанській мовах. Наприклад, англійське "may" може перекладатися як "poder", "tener derecho a" або навіть використанням *subjuntivo*, залежно від контексту та юридичного значення.

Конструкції з герундієм в якості обставини способу дії в англійській мові часто вимагають перефразування при перекладі на іспанську. Вони можуть бути передані за допомогою герундія, але часто більш природнім є використання прийменникових конструкцій або підрядних речень. Наприклад, "by implementing" може бути перекладено як "mediante la implementación de" або "al implementar".

При перекладі складних номінативних груп, які часто зустрічаються в англомовних юридичних текстах, важливо зберегти чіткість та однозначність формулювань. Це може вимагати розбиття довгих фраз на кілька коротших або використання пояснювальних конструкцій для забезпечення правильного розуміння.

Особливу увагу слід приділяти перекладу конструкцій з подвійним запереченням, які іноді використовуються в англомовних юридичних текстах для підкреслення певного положення. При перекладі на іспанську важливо зберегти логіку подвійного заперечення, не порушуючи при цьому граматичних норм іспанської мови [18, с. 203].

Переклад конструкцій з *it* в якості формального підмета часто вимагає реструктуризації речення в іспанській мові. Такі конструкції можуть бути передані за допомогою безособових форм або шляхом зміни порядку слів для виділення головної інформації.

При перекладі складнопідрядних речень з кількома рівнями підпорядкування, які часто зустрічаються в міжнародних правових актах, важливо зберегти логічні зв'язки між частинами речення. Це може вимагати розбиття складного речення на кілька простіших або використання інших сполучників для чіткого вираження логічних відношень.

Конструкції з інфінітивом у функції означення в англійській мові часто вимагають перефразування при перекладі на іспанську. Вони можуть бути передані за допомогою підрядних означальних речень або прийменникових конструкцій. Наприклад, "the right to be heard" може бути перекладено як "el derecho a ser escuchado" або "el derecho de audiencia".

При перекладі конструкцій з емпатичним до важливо знайти відповідні засоби емпізи в іспанській мові. Це може бути досягнуто за допомогою зміни порядку слів, використання підсилювальних прислівників або спеціальних емпатичних конструкцій.

Особливу увагу слід приділяти перекладу конструкцій з *there is/are*, які часто використовуються в англомовних юридичних текстах для введення нової інформації. При перекладі на іспанську такі конструкції можуть бути передані за допомогою дієслова *haber* або шляхом зміни структури речення для виділення ключової інформації [19, с. 204].

Переклад конструкцій з *ing*-формою в абсолютних зворотах може вимагати суттєвої реструктуризації речення в іспанській мові. Такі конструкції часто перекладаються за допомогою підрядних речень часу або причини, залежно від логічного зв'язку з головним реченням.

При перекладі конструкцій з *used to* для вираження звичних дій у минулому важливо враховувати, що іспанська мова не має прямого еквівалента цієї конструкції. Такі випадки можуть бути передані за допомогою *imperfecto* або конструкцій, що підкреслюють звичність дії в минулому.

Конструкції з *have something done*, які виражають дію, виконану за чийось дорученням, можуть вимагати перефразування при перекладі на іспанську. Вони можуть бути передані за допомогою каузативних конструкцій або шляхом експліцитного вираження відношень між виконавцем та ініціатором дії.

При перекладі складних прийменникових фраз з *as to*, *as for*, *as regards* важливо знайти відповідні конструкції в іспанській мові, які точно передають значення цих фраз у юридичному контексті. Це може вимагати використання усталених юридичних формулювань або розгортання фрази для забезпечення чіткості [20, с. 157].

Переклад конструкцій з інфінітивом у функції обставини мети часто вимагає використання в іспанській мові конструкцій з *para* або *a fin de*. Важливо зберегти чіткість вираження мети, яка є ключовим елементом у багатьох юридичних формулюваннях.

При перекладі конструкцій з *unless*, які часто використовуються в англomовних юридичних текстах для вираження виключень, важливо правильно передати логіку умовного заперечення. В іспанській мові це може бути досягнуто за допомогою конструкцій з *a menos que* або *salvo que*.

Особливу увагу слід приділяти перекладу конструкцій з *should* у значенні рекомендації або м'якого зобов'язання. В іспанській мові це може бути передано за допомогою дієслова *deber* у умовному способі або інших конструкцій, що виражають рекомендацію [21, с. 9].

При перекладі конструкцій з герундієм у функції прямого додатка важливо враховувати, що в іспанській мові ця функція часто виконується інфінітивом. Наприклад, англійська фраза "The treaty prohibits using force" може бути перекладена як "El tratado prohíbe usar la fuerza". Такий переклад зберігає юридичний зміст, адаптуючи його до граматичних норм іспанської мови.

Конструкції з прийменниковим інфінітивом, які часто використовуються в англomовних юридичних текстах для вираження мети або наміру, можуть вимагати різних підходів при перекладі на іспанську. В деяких випадках вони можуть бути передані за допомогою інфінітива з прийменником *para*, але часто більш природним є використання підрядних речень мети з *que* [22, с. 96].

Особливу увагу слід приділяти перекладу конструкцій з модальними дієсловами у минулому часі, які часто використовуються в англomовних юридичних текстах для вираження гіпотетичних ситуацій або нереалізованих можливостей. При перекладі на іспанську важливо правильно передати модальність та часову віднесеність, що може вимагати використання умовного способу або складних часових форм.

При перекладі конструкцій з *ing*-формою у функції означення після іменників типу *way*, *method*, *means* важливо зберегти чіткість вираження способу дії. В іспанській мові це часто досягається за допомогою прийменникових конструкцій або підрядних означальних речень. Наприклад, "a method of resolving disputes" може бути перекладено як "un método para resolver disputas" або "un método que resuelve disputas".

Переклад конструкцій з використанням слів та виразів, які вводять обмеження (*only, merely, solely*), вимагає особливої уваги для збереження точності юридичного формулювання. В іспанській мові це може бути досягнуто за допомогою відповідних прислівників (*solamente, únicamente*) або спеціальних обмежувальних конструкцій [1, с. 124].

Конструкції з використанням слів *any* та *no* у значенні узагальнення або заперечення всіх можливих випадків вимагають точного перекладу для збереження юридичного змісту. В іспанській мові це може бути передано за допомогою *cualquier, ningún* або *todo*, залежно від контексту та потрібного значення.

При перекладі складних прийменникових фраз, таких як "in accordance with", "subject to", "without prejudice to", які часто зустрічаються в міжнародних правових актах, важливо використовувати усталені еквіваленти в іспанській юридичній мові. Це забезпечує точність та однозначність перекладу, а також полегшує розуміння тексту фахівцями в галузі права.

Особливу увагу слід приділяти перекладу конструкцій, які виражають часові відношення, особливо коли йдеться про терміни виконання зобов'язань або вступу в силу правових норм. Важливо точно передати часові рамки та послідовність подій, використовуючи відповідні граматичні конструкції іспанської мови.

Таблиця 3.3

Переклад специфічних граматичних конструкцій в міжнародних правових актах

Англійська конструкція	Іспанський еквівалент	Примітка
Герундій як додаток	Інфінітив	"prohibits using" → "prohíbe usar"
Інфінітив мети	Para + інфінітив / para que + subjuntivo	Залежно від підмета
Any + іменник	Cualquier / todo	Залежно від контексту
Without prejudice to	Sin perjuicio de	Усталений юридичний вираз

Shall be deemed to be	Se considerará que es	Юридична презумпція

Tabla 3.3

Traducción de construcciones gramaticales específicas en actos jurídicos internacionales

Construcción inglesa	Equivalente en español	Nota
Gerundio como complemento	Infinitivo	"prohíbe usar" → "prohíbe usar"
Infinitivo de propósito	Para + infinitivo / para que + subjuntivo	Según el tema
Cualquiera + sustantivo	Cualquier / todo	En función del contexto
Sin perjuicio de	Sin perjuicio de	Una expresión jurídica bien establecida
Se considerará	Se considerará que es	Presunción legal

Як видно з таблиці, переклад специфічних граматичних конструкцій вимагає не лише знання граматики, але й розуміння юридичного контексту та усталеної термінології.

При перекладі конструкцій з *used to* та *would* для вираження повторюваних дій у минулому важливо враховувати, що іспанська мова не має прямих еквівалентів цих конструкцій. У юридичних текстах це часто передається за допомогою *imperfecto* або конструкцій, що підкреслюють звичність або регулярність дії в минулому [3, с. 76].

Переклад конструкцій з *so as to* та *in order to* для вираження мети вимагає використання відповідних цільових конструкцій в іспанській мові. Це може бути досягнуто за допомогою *para, a fin de* або *con el objetivo de*, залежно від стилістичних вимог та контексту.

Особливу увагу слід приділяти перекладу конструкцій з *whether... or*, які часто використовуються в юридичних текстах для вираження альтернатив. В

іспанській мові це може бути передано за допомогою *ya sea... o*, або інших конструкцій, що чітко виражають альтернативу.

При перекладі конструкцій з *it is + прикметник + that*, які часто використовуються для вираження важливості або необхідності певного положення, важливо зберегти емфазу оригіналу. В іспанській мові це може бути досягнуто за допомогою конструкцій *es importante que*, *es necesario que* з використанням *subjuntivo*.

Прагматична адаптація при перекладі міжнародних нормативно-правових актів з англійської на іспанську мову є crucial аспектом перекладацького процесу. Вона передбачає не лише лінгвістичну трансформацію тексту, але й його пристосування до правової культури, традицій та очікувань цільової аудиторії. Прагматична адаптація має на меті забезпечити ефективну комунікацію та правильне розуміння правових норм у контексті іспаномовної правової системи. Це особливо важливо, враховуючи різницю між англо-американською системою *common law* та континентальною системою цивільного права, яка переважає в іспаномовних країнах [4, с. 94].

При здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен враховувати ряд факторів, які впливають на сприйняття та інтерпретацію правового тексту. Це включає особливості правової термінології, стилістичні норми юридичного письма, культурні та історичні контексти, а також специфіку правових інститутів та процедур в іспаномовних країнах. Важливо знайти баланс між збереженням оригінального змісту міжнародного правового акту та його адаптацією до особливостей іспанської правової мови та культури.

Одним з ключових аспектів прагматичної адаптації є робота з юридичними термінами та концепціями, які можуть не мати прямих еквівалентів в іспанській правовій системі. У таких випадках перекладач повинен знайти функціональний аналог або використати описовий переклад, який передає суть концепції. Це вимагає глибокого розуміння обох правових систем та здатності знаходити еквівалентні правові інститути та процедури.

Інший важливий аспект прагматичної адаптації пов'язаний з культурними відмінностями та особливостями сприйняття правових норм в різних культурах. Перекладач повинен враховувати ці відмінності та, за необхідності, додавати пояснення або уточнення для забезпечення правильного розуміння тексту іспаномовною аудиторією. Це особливо важливо при перекладі міжнародних договорів та конвенцій, які повинні бути ефективно імplementовані в різних національних правових системах.

Прагматична адаптація також включає врахування стилістичних особливостей юридичного письма в іспанській мові. Англomовні правові тексти часто характеризуються довгими, складними реченнями та вживанням архаїчних виразів. При перекладі на іспанську мову може бути необхідним розбиття таких речень на коротші, більш зрозумілі конструкції, не втрачаючи при цьому юридичного змісту та точності формулювань [5, с. 157].

Важливим аспектом прагматичної адаптації є робота з посиланнями на національні закони, інститути та процедури, які можуть бути згадані в оригінальному тексті. Перекладач повинен знайти відповідні еквіваленти в іспанській правовій системі або, якщо такі відсутні, надати необхідні пояснення. Це допомагає забезпечити правильне розуміння та застосування міжнародних норм у контексті національного права іспаномовних країн.

При здійсненні прагматичної адаптації необхідно враховувати різницю у використанні модальних дієслів та конструкцій для вираження обов'язків, прав та заборон в англійській та іспанській мовах. Англійське "shall", яке часто використовується в нормативних актах для вираження обов'язку, може бути перекладено різними способами в іспанській мові, залежно від контексту та ступеня зобов'язання. Це вимагає ретельного аналізу кожного випадку вживання модальних конструкцій для забезпечення точної передачі правового змісту.

Ще одним важливим аспектом прагматичної адаптації є врахування різниці у правових традиціях щодо тлумачення нормативних актів. У системі common law часто більше уваги приділяється судовим прецедентам та тлумаченню закону судами, тоді як у системі цивільного права більший акцент робиться на

буквальному тлумаченні законодавчих актів. Ця різниця може вплинути на вибір формулювань при перекладі, особливо коли йдеться про загальні принципи або невизначені юридичні поняття.

При здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен також враховувати особливості використання юридичних фікцій та презумпцій в різних правових системах. Деякі юридичні фікції, поширені в англо-американському праві, можуть бути незнайомими або мати інше значення в іспанській правовій системі. У таких випадках може бути необхідним додаткове пояснення або використання функціональних аналогів для забезпечення правильного розуміння правової норми [6, с. 280].

Важливим аспектом прагматичної адаптації є врахування різниці у структурі та організації правових актів в англомовних та іспаномовних країнах. Це може вплинути на переклад внутрішніх посилань, нумерацію статей та параграфів, а також на загальну структуру документа. Перекладач повинен забезпечити логічність та послідовність структури перекладеного тексту, адаптуючи її до очікувань іспаномовної аудиторії, але зберігаючи при цьому можливість точного співвіднесення з оригінальним текстом.

При здійсненні прагматичної адаптації необхідно також враховувати різницю у використанні часових форм для вираження правових норм в англійській та іспанській мовах. Англійська мова часто використовує теперішній час для вираження постійних правових норм, тоді як в іспанській мові може бути більш природним використання майбутнього часу або інших конструкцій. Перекладач повинен обрати найбільш відповідну часову форму, яка точно передає характер та тривалість дії правової норми.

Ще одним важливим аспектом прагматичної адаптації є робота з культурно-специфічними поняттями та реаліями, які можуть зустрічатися в міжнародних правових актах. Це можуть бути назви національних інститутів, специфічні правові процедури або культурні практики. При перекладі таких елементів може бути необхідним додавання пояснень або використання функціональних аналогів, зрозумілих для іспаномовної аудиторії.

При здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен також враховувати різницю у рівні формальності та офіційності мови, що використовується в правових документах в англійських та іспаномовних країнах. Англійські юридичні тексти часто характеризуються високим рівнем формальності та використанням архаїчних виразів. При перекладі на іспанську мову може бути необхідним адаптувати рівень формальності до очікувань іспаномовної аудиторії, зберігаючи при цьому офіційний характер документа [7, с. 82].

Важливим аспектом прагматичної адаптації є врахування різниці у використанні гендерно-нейтральної мови в англійських та іспаномовних правових текстах. В англійській мові останнім часом спостерігається тенденція до використання гендерно-нейтральних формулювань, тоді як в іспанській мові це може бути складніше через граматичні особливості. Перекладач повинен знайти баланс між дотриманням принципу гендерної рівності та збереженням природності та зрозумілості тексту в іспанській мові.

При здійсненні прагматичної адаптації необхідно також враховувати різницю у підходах до використання аббревіатур та скорочень в правових текстах. Англійські юридичні документи часто містять численні аббревіатури, які можуть бути незнайомими або мати інше значення в іспаномовному контексті. Перекладач повинен вирішити, чи слід зберігати оригінальні аббревіатури, замінювати їх на іспанські еквіваленти або розшифровувати їх для забезпечення ясності та зрозумілості тексту.

Ще одним важливим аспектом прагматичної адаптації є робота з цитатами та посиланнями на інші правові документи або джерела. При перекладі таких елементів перекладач повинен перевірити наявність офіційних перекладів цитованих документів іспанською мовою та використовувати їх. Якщо офіційний переклад відсутній, необхідно забезпечити точний переклад цитати, можливо, з додаванням оригінального тексту в дужках для забезпечення можливості перевірки.

При здійсненні прагматичної адаптації важливо також враховувати різницю у підходах до використання визначень термінів у правових документах. Англomовні юридичні тексти часто містять розділ з визначеннями ключових термінів на початку документа. При перекладі на іспанську мову може бути необхідним адаптувати цю структуру до очікувань іспаномовної аудиторії, можливо, інтегруючи визначення в текст або надаючи їх у виносках [8, с. 70].

Важливим аспектом прагматичної адаптації є врахування різниці у підходах до вираження кількісних показників та одиниць виміру. Англomовні тексти можуть використовувати імперські одиниці виміру, які необхідно конвертувати в метричну систему, поширену в іспаномовних країнах. Крім того, може бути різниця у форматах запису чисел та дат, які необхідно адаптувати відповідно до норм іспанської мови.

При здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен також враховувати різницю у підходах до структурування та оформлення правових документів. Це може включати різницю у використанні пунктуації, форматуванні параграфів, нумерації статей тощо. Адаптація цих елементів до норм іспанської юридичної мови допомагає забезпечити природність та зрозумілість перекладеного тексту для цільової аудиторії.

Ще одним важливим аспектом прагматичної адаптації є робота з імпліцитною інформацією, яка може бути зрозумілою для читачів оригінального тексту, але вимагати додаткових пояснень для іспаномовної аудиторії. Це може включати культурні, історичні або правові реалії, які є очевидними в контексті англо-американської правової системи, але потребують уточнення для читачів з іншим правовим та культурним бекграундом.

При здійсненні прагматичної адаптації необхідно також враховувати різницю у підходах до вираження модальності та ступеня обов'язковості правових норм. Англійська мова має розвинену систему модальних дієслів для вираження різних ступенів зобов'язання, дозволу чи заборони. При перекладі на іспанську мову важливо точно передати цю модальність, використовуючи відповідні граматичні конструкції та лексичні засоби [9, с. 168].

Важливим аспектом прагматичної адаптації є врахування різниці у підходах до вираження причинно-наслідкових зв'язків у правових текстах. Англomовні юридичні документи часто використовують складні синтаксичні конструкції для вираження умов, наслідків та винятків. При перекладі на іспанську мову може бути необхідним реструктурувати ці конструкції для забезпечення ясності та логічності викладу, зберігаючи при цьому точність правового змісту.

При здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен також враховувати різницю у підходах до вираження темпоральних аспектів правових норм. Це включає вираження термінів дії законів, періодів для виконання зобов'язань, дат вступу в силу тощо. Важливо адаптувати ці елементи до норм іспанської юридичної мови, забезпечуючи точність та однозначність темпоральних аспектів правових норм.

Ще одним важливим аспектом прагматичної адаптації є робота з інтертекстуальними зв'язками в правових документах. Міжнародні нормативно-правові акти часто містять посилання на інші документи, договори або конвенції. При перекладі важливо забезпечити правильне відтворення цих посилань, використовуючи офіційні назви документів іспанською мовою та, за необхідності, надаючи додаткові пояснення для забезпечення розуміння контексту.

При здійсненні прагматичної адаптації важливо враховувати різницю у підходах до вираження санкцій та правових наслідків порушення норм. Англomовні правові тексти можуть використовувати специфічні конструкції для вираження покарань та відповідальності, які потребують адаптації до норм іспанської юридичної мови. Перекладач повинен забезпечити точну передачу характеру та ступеня відповідальності, використовуючи відповідні юридичні терміни та конструкції, прийняті в іспаномовній правовій системі [10, с. 14].

Важливим аспектом прагматичної адаптації є врахування різниці у підходах до структурування аргументації в правових текстах. Англomовні юридичні документи часто використовують специфічні риторичні прийоми та

логічні структури, які можуть відрізнятися від прийнятих в іспаномовній юридичній традиції. При перекладі може бути необхідним адаптувати ці структури для забезпечення ефективної комунікації та переконливості аргументації для іспаномовної аудиторії.

При здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен також враховувати різницю у підходах до вираження юридичних фікцій та презумпцій. Ці концепції можуть мати різне значення та застосування в англо-американській та континентальній правових системах. Важливо забезпечити правильне розуміння цих концепцій іспаномовною аудиторією, можливо, шляхом додавання пояснень або використання функціональних аналогів.

Ще одним важливим аспектом прагматичної адаптації є робота з термінологією, пов'язаною з судовою системою та процесуальним правом. Структура судової системи та правові процедури можуть суттєво відрізнятися в англійських та іспаномовних країнах. При перекладі важливо знайти відповідні еквіваленти або, за їх відсутності, надати пояснення для забезпечення правильного розуміння процесуальних аспектів.

Таблиця 3.4

Ключові аспекти прагматичної адаптації при перекладі міжнародних
нормативно-правових актів

Аспект адаптації	Приклад	Стратегія адаптації
Правові концепції	Common law	Пояснення або функціональний аналог
Модальність	Shall	Відповідний еквівалент залежно від контексту
Структура документа	Преамбула	Адаптація до норм іспанської юридичної мови
Культурні реалії	Судова система	Пояснення або функціональний аналог
Темпоральні аспекти	Дати вступу в силу	Адаптація формату до іспанських норм

Tabla 3.4

Aspectos clave de la adaptación pragmática en la traducción de actos jurídicos internacionales

El aspecto de la adaptación	Ejemplo.	Estrategia de adaptación
Conceptos jurídicos	Derecho común	Explicación o análogo funcional
Modalidad	Debe	Equivalente apropiado en función del contexto
Estructura del documento	Preámbulo	Adaptación a las normas del lenguaje jurídico español
Realidades culturales	Sistema judicial	Explicación o análogo funcional
Aspectos temporales	Fechas de entrada en vigor	Adaptar el formato a las normas españolas

Як видно з таблиці, прагматична адаптація охоплює широкий спектр аспектів перекладу, кожен з яких вимагає специфічного підходу для забезпечення ефективної комунікації правового змісту.

При здійсненні прагматичної адаптації важливо враховувати різницю у підходах до вираження принципу верховенства права та конституційних норм. Ці концепції можуть мати різне значення та застосування в різних правових системах. Перекладач повинен забезпечити точну передачу цих фундаментальних правових принципів, враховуючи особливості їх розуміння та застосування в іспаномовному правовому контексті [11, с. 9].

Важливим аспектом прагматичної адаптації є врахування різниці у підходах до вираження прав людини та основних свобод. Хоча ці концепції є універсальними, їх формулювання та інтерпретація можуть відрізнятись в різних правових традиціях. При перекладі важливо використовувати усталену термінологію, прийнятну в міжнародних документах з прав людини іспанською мовою, забезпечуючи при цьому точність передачі змісту та обсягу прав.

При здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен також враховувати різницю у підходах до вираження концепцій міжнародного

публічного права. Це включає терміни та поняття, пов'язані з міжнародними організаціями, дипломатичними відносинами, міжнародними договорами тощо. Важливо використовувати усталену іспаномовну термінологію в цій сфері, яка може відрізнятися від термінології, використовуваної в національному праві.

Ще одним важливим аспектом прагматичної адаптації є робота з термінологією, пов'язаною з економічними та фінансовими аспектами міжнародних відносин. Це може включати терміни з міжнародного економічного права, торгового права, інвестиційного права тощо. При перекладі важливо забезпечити точність передачі економічних концепцій, використовуючи відповідну термінологію, прийняту в іспаномовній економічній та юридичній літературі.

Рис. 9 - Процес прагматичної адаптації при перекладі міжнародних нормативно-правових актів

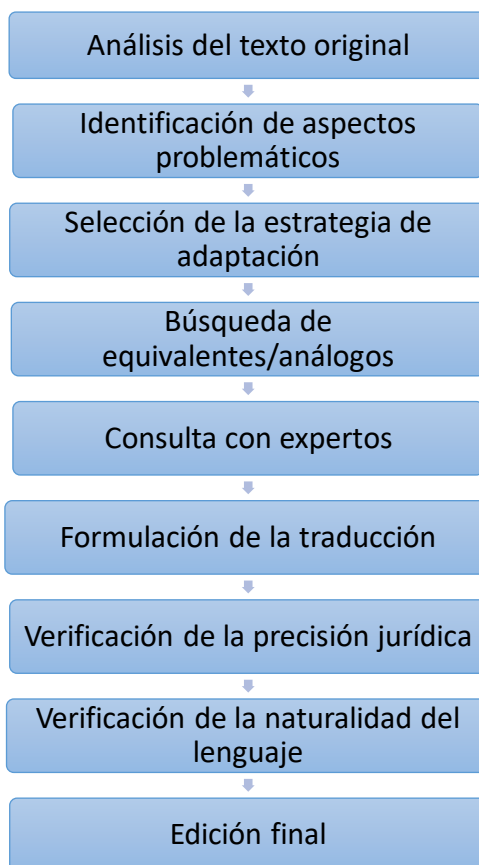

Fig. 9 - Proceso de adaptación pragmática en la traducción de actos normativos internacionales

Як показано на Рисунку 9, процес прагматичної адаптації є комплексним та ітеративним, що включає кілька етапів від аналізу оригінального тексту до фінальної редакції перекладу.

При здійсненні прагматичної адаптації важливо враховувати різницю у підходах до вираження екологічних норм та принципів сталого розвитку. Ці концепції набувають все більшого значення в міжнародному праві, і їх переклад вимагає особливої уваги до термінології та контексту. Перекладач повинен забезпечити точну передачу екологічних концепцій, використовуючи сучасну іспаномовну термінологію в цій галузі.

Важливим аспектом прагматичної адаптації є врахування різниці у підходах до вираження концепцій кіберправа та регулювання цифрових технологій. Ця галузь права швидко розвивається, і термінологія може відрізнятися в різних правових системах. При перекладі важливо знайти баланс між використанням усталених юридичних термінів та нових понять, пов'язаних з технологічним розвитком.

При здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен також враховувати різницю у підходах до вираження норм міжнародного гуманітарного права. Ці норми часто містять специфічну термінологію, пов'язану з збройними конфліктами та захистом цивільного населення. Важливо забезпечити точність перекладу цих термінів, враховуючи їх особливе значення в контексті міжнародного права.

Ще одним важливим аспектом прагматичної адаптації є робота з термінологією, пов'язаною з міжнародним кримінальним правом. Це включає терміни, що стосуються міжнародних злочинів, екстрадиції, юрисдикції міжнародних судів тощо. При перекладі важливо використовувати усталену термінологію, прийняту в міжнародних кримінальних трибуналах та судах.

При здійсненні прагматичної адаптації важливо враховувати різницю у підходах до вираження принципів міжнародного приватного права. Ці принципи можуть мати різне застосування в різних правових системах. Перекладач повинен забезпечити точну передачу концепцій колізійного права та міжнародної юрисдикції, використовуючи відповідну термінологію іспанської мови.

Важливим аспектом прагматичної адаптації є врахування різниці у підходах до вираження норм міжнародного трудового права. Ці норми часто містять специфічну термінологію, пов'язану з правами працівників та трудовими відносинами в міжнародному контексті. При перекладі важливо використовувати термінологію, прийняту в конвенціях Міжнародної організації праці та інших відповідних міжнародних документах.

При здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен також враховувати різницю у підходах до вираження норм міжнародного морського права. Ця галузь права має свою специфічну термінологію, пов'язану з морськими зонами, судноплавством, морськими ресурсами тощо. Важливо забезпечити точність перекладу цих термінів, враховуючи їх особливе значення в контексті міжнародного морського права.

Ще одним важливим аспектом прагматичної адаптації є робота з термінологією, пов'язаною з міжнародним космічним правом. Ця галузь права розвивається і часто включає нові концепції та терміни. При перекладі важливо знайти баланс між використанням усталеної юридичної термінології та новими поняттями, пов'язаними з космічною діяльністю.

При здійсненні прагматичної адаптації важливо враховувати різницю у підходах до вираження норм міжнародного права інтелектуальної власності. Ці норми часто містять специфічну термінологію, пов'язану з авторським правом, патентами, товарними знаками тощо в міжнародному контексті. Перекладач повинен забезпечити точну передачу цих концепцій, використовуючи відповідну термінологію іспанської мови.

Нарешті, при здійсненні прагматичної адаптації перекладач повинен враховувати загальну тенденцію до гармонізації міжнародного права. Це може вплинути на вибір термінології та структуру перекладу, оскільки мета полягає в тому, щоб забезпечити однакове розуміння та застосування міжнародних норм у різних правових системах. Важливо знайти баланс між збереженням особливостей національної правової системи та забезпеченням універсальності міжнародно-правових норм.

Приклади перекладу нормативно-правової документації

Español	Inglés
DECLARACION UNIVERSAL DE DERECHOS DEL HOMBRE PREÁMBULO <i>Considerando</i> que la libertad, la justicia y la paz en el mundo tienen por base el reconocimiento de la dignidad intrínseca y de los derechos iguales e inalienables de todos los miembros de la familia humana; <i>Considerando</i> que el desconocimiento y el menosprecio de los derechos del hombre han originado actos de barbarie ultrajantes para la conciencia de la humanidad; y que se ha proclamado, como la aspiración más elevada del hombre, el advenimiento de un mundo en que los seres humanos, liberados del temor y de la miseria, disfruten de la libertad de palabra y de la libertad de creencias; <i>Considerando</i> esencial que los derechos del hombre sean protegidos por un régimen de derecho, a fin de que el hombre no se vea compelido al supremo recurso de la rebelión contra la tiranía y la opresión.	UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS PREAMBLE <i>Wherea</i>, recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world, <i>Whereaa</i> disregard and contempt for human rights have resulted in barbarous acts which have outraged the conscience of mankind, and the advent of a world in which human beings shall enjoy freedom of speech and belief and freedom from fear and want has been proclaimed as the highest aspiration of the common people, <i>Wliereas</i> it is essential, if man is not to be compelled to have recourse, as a last resort, to rebellion against tyranny and oppression, that human rights should be protected by the rule of law.

Español	Inglés
Diálogo estructurado sobre la financiación de los resultados del Plan Estratégico del UNICEF para 2022-2025 La Junta Ejecutiva 1. Acoge con beneplácito el diálogo estructurado sobre la financiación de los resultados del Plan Estratégico del UNICEF para 2022-2025 (E/ICEF/2024/30), y elogia los progresos sustanciales realizados en relación con los compromisos específicos de las entidades de las Naciones Unidas en virtud del pacto de financiación; 2. Recuerda la importancia de los compromisos de los Estados Miembros en el marco del pacto de financiación e insta a los Estados Miembros a que prioricen los recursos ordinarios y las promesas de contribución plurianuales, dado que la reducción de los recursos ordinarios pone en peligro la capacidad del UNICEF de conseguir los resultados de su Plan Estratégico y cumplir su mandato normativo; 3. Señala el considerable descenso que ha sufrido la financiación temática, que resulta igual de crucial para que el UNICEF pueda acelerar la programación y así cumplir los Objetivos de Desarrollo Sostenible, sobre todo en aquellas esferas afectadas por una falta grave de financiación, y alienta a los Estados Miembros a que den prioridad también a esta modalidad de financiación flexible.	Structured dialogue on financing the results of the UNICEF Strategic Plan, 2022–2025 The Executive Board 1. Welcomes the structured dialogue on financing the results of the UNICEF Strategic Plan, 2022–2025 (E/ICEF/2024/30), and commends the substantial progress made on United Nations entity-specific commitments under the funding compact; 2. Recalls the importance of Member State commitments under the funding compact, and urges Member States to prioritize regular resources and multi-year pledges, given that reductions in regular resources jeopardize the ability of UNICEF to achieve the results of its Strategic Plan and to uphold its normative mandate; 3. Notes the significant decrease in thematic funding, which is also critical for UNICEF to be able to accelerate programming to meet the Sustainable Development Goals, particularly in those areas that are severely underfunded, and encourages Member States to also prioritize this flexible funding modality; 4. Encourages UNICEF to continue its engagement with Member States, through the annual structured dialogue on financing, on prioritizing contributions to regular resources, and on shifting from highly earmarked to more predictable and flexible funding.

Español	Inglés
La Asamblea General COMPOSICIÓN Artículo 9 1. La Asamblea General estará integrada por todos los Miembros de las Naciones Unidas. 2. Ningun Miembro podrá tener más de cinco representantes en la Asamblea General. FUNCIONES y PODERES Artículo 10 La Asamblea General podrá discutir cualesquier asuntos o cuestiones dentro de los límites de esta Carta o que se refieran a los poderes y funciones de cualquiera de los órganos creados por esta Carta, y salvo lo dispuesto en el Artículo 12 podrá hacer recomendaciones sobre tales asuntos o cuestiones a los Miembros de las Naciones Unidas o al Consejo de Seguridad o a éste y a aquéllos. Artículo 11 1. La Asamblea General podrá considerar los principios generales de la cooperación en el mantenimiento de la paz y la seguridad internacionales, incluso los principios que rigen el desarme y la regulación de los armamentos, y podrá también hacer recomendaciones respecto de tales principios a los Miembros o al Consejo de Seguridad o a éste y a aquéllos. 2. La Asamblea General podrá discutir toda cuestión relativa al mantenimiento de la paz y la seguridad internacionales que presente a su consideración cualquier Miembro de las	The General Assembly COMPOSITION Article 9 1. The General Assembly shall consist of all the Members of the United Nations. 2. Each Member shall have not more than five representatives in the General Assembly. FUNCTIONS AND POWERS Article 10 The General Assembly may discuss any questions or any matters within the scope of the present Charter or relating to the powers and functions of any organs provided for in the present Charter, and, except as provided in Article 12, may make recommendations to the Members of the United Nations or to the Security Council or to both on any such questions or matters. Article 11 1. The General Assembly may consider the general principles of co-operation in the maintenance of international peace and security, including the principles governing disarmament and the regulation of armaments, and may make recommendations with regard to such principles to the Members or to the Security Council or to both. 2. The General Assembly may discuss any questions relating to the maintenance of international peace and security brought before it by any Member of the United Nations, or by the Security Council, or by a state which is not a Member of the United Nations

Naciones Unidas o el Consejo de Seguridad, o que un Estado que no es Miembro de las Naciones Unidas presente de conformidad con el Artículo 35, párrafo 2, y salvo lo dispuesto en el Artículo 12, podrá hacer recomendaciones acerca de tales cuestiones al Estado o Estados interesados o al Consejo de Seguridad o a éste y a aquéllos. Toda cuestión de esta naturaleza con respecto a la cual se requiera acción será referida al Consejo de Seguridad por la Asamblea General antes o después de discutirla.

3. La Asamblea General podrá llamar la atención del Consejo de Seguridad hacia situaciones susceptibles de poner en peligro la paz y la seguridad internacionales.
1. Los poderes de la Asamblea General enumerados en este Artículo no limitarán el alcance general del Artículo 10.

Artículo 12

1. Mientras el Consejo de Seguridad esté desempeñando las funciones que le asigna esta Carta con respecto a una controversia o situación, la Asamblea General no hará recomendación alguna sobre tal controversia o situación, a no ser que lo solicite el Consejo de Seguridad.

in accordance with Article 35, paragraph 2, and, except as provided in Article 12, may make recommendations with regard to any such questions to the state or states concerned or to the Security Council or to both. Any such question on which action is necessary shall be referred to the Security Council by the General Assembly either before or after discussion.

3. The General Assembly may call the attention of the Security Council to situations which are likely to endanger international peace and security.
4. The powers of the General Assembly set forth in this Article shall not limit the general scope of Article 10.

Article 12

1. While the Security Council is exercising in respect of any dispute or situation the functions assigned to it in the present Charter, the General Assembly shall not make any recommendation with regard to that dispute or situation unless the Security Council so requests.

ВИСНОВКИ

Переклад міжнародних правових документів вимагає не лише відмінного володіння обома мовами, але й глибокого розуміння правових систем, термінології та культурних особливостей як англосовітських, так і іспаносовітських країн. Це підтверджує гіпотезу дослідження про необхідність комплексного підходу до перекладу таких документів.

Аналіз лексичних особливостей перекладу виявив ряд специфічних проблем, пов'язаних з передачею юридичної термінології. Зокрема, було встановлено, що багато юридичних термінів не мають прямих еквівалентів в іспанській мові, що вимагає використання різноманітних перекладацьких трансформацій та прийомів для забезпечення точності перекладу.

Дослідження граматичних аспектів перекладу показало, що структурні відмінності між англійською та іспанською мовами створюють додаткові виклики при перекладі складних юридичних конструкцій. Особливу увагу слід приділяти перекладу модальних дієслів, пасивних конструкцій та умовних речень, які часто використовуються в міжнародних правових актах.

Також, варто згадати те, що стосується прагматичної адаптації при перекладі. Було встановлено, що ефективний переклад міжнародних нормативно-правових актів вимагає не лише лінгвістичних трансформацій, але й адаптації тексту до правової культури та очікувань іспаносовітської аудиторії. Це включає роботу з юридичними фікціями, презумпціями та іншими специфічними правовими концепціями.

Ще однією важливою умовою є збереження юридичної точності та однозначності при перекладі. Було виявлено, що навіть незначні неточності в перекладі можуть призвести до серйозних юридичних наслідків, що підкреслює відповідальність перекладача та необхідність ретельної перевірки перекладених текстів.

Проведене дослідження підкреслює важливість врахування контексту та цільової аудиторії при перекладі міжнародних правових актів. Було встановлено,

що ефективний переклад повинен забезпечувати не лише точну передачу змісту, але й зрозумілість та доступність тексту для фахівців у галузі права в іспаномовних країнах.

Нарешті, дослідження підтвердило необхідність постійного оновлення знань та навичок перекладачів, які працюють з міжнародними правовими документами. Розвиток нових галузей міжнародного права та поява нової термінології вимагають від перекладачів постійного професійного розвитку та глибокого розуміння сучасних тенденцій у міжнародному праві та юридичному перекладі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bassnett, S., Lefevere, A. «Constructing Cultures: Essays on Literary Translation». – Clevedon : Multilingual Matters, 1998. – 143 p.
2. Basic facts about the United Nations. – New York, 2017. – №42. – P. 12–15.
3. Cambridge Dictionary URL: <https://dictionary.cambridge.org>
4. Diccionario RAE de la lengua española. Vigésima Primera Edición. – M.: Editorial Espasa Calpe, 1995.
5. Monzó, E. «Capítulo XXXI Documentación para la traducción inglés-español». URL: https://www.researchgate.net/publication/279524199_Documentacion_para_la_traducccion_ingles-espanol
6. Monzó, E. «Saber y buscar: documentación para la traducción jurídica (inglés-español)». URL: https://www.researchgate.net/publication/279524331_Saber_y_buscar_documento_para_la_traducccion_juridica_inglesespanol_To_know_and_to_seek_resources_for_legal_translators_English-Spanish
7. Newmark P. A textbook of translation. Prentice Hall Longman ELT, 1987. 292 p.
8. Peculiarities of translation of legal documentation. URL: https://www.lingvo-master.com/en/articles/articles_108.html
9. Routledge Encyclopedia of Translation Studies / [edited by M. Baker, assisted by Kirsten Malmkjær]. – L., NY : Routledge, 2001. – 691 p.
10. Venuti, L. Translation, History, Narrative // Meta: Translators' Journal. – 2005. – Vol. 50, № 3. – P. 800–816.
11. Абабілова Н. Відтворення мови документів міжнародного права як перекладознавча проблема. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Філологічні науки. 2017. Кн. 1. С. 113-116.

12. Артикуца, Н. В. «Мова і юридична термінологія». Навчальний посібник. – Київ: Стилос, 2004. – 277 с. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9b536924-c480-4cb2-91c8-493aae9be4b8/content>
13. Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу: тези доповідей XI наукової конференції з міжнародною участю. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 143 с. URL: <https://foreign-languages.karazin.ua/resources/1d0b11a9fb78751de5c18e0a270a1652.pdf>
14. Байло, І. Я., Білоброва, О. В. «Grammatical aspects of legal translation». Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство). № 15, 2021. – С. 7–13. URL: http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2021/NV_2021_15/3.pdf
15. Бик І. С. Основи перекладу для студентів факультетів міжнародних відносин: навч. посіб. — Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. — 288 с
16. Білоус, О. М. «Теорія і технологія перекладу». Курс лекцій. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – 200 с. URL: https://cusu.edu.ua/images/download-files/inmov/posibniki/%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D1%83.pdf
17. Борисенко І. І., Євтушенко Л. І., *Дайнеко* В. В. Англійська мова в міжнародних документах і дипломатичній кореспонденції / І. І. Борисенко, Л. І. Євтушенко, В. В. Дайнеко // Навчальний посібник . 2-е видання, зі змінами та доповненнями. – К. : “Логос”, 1999. – 416с.
18. Гетьма З.О., Орлова І.С. Інтерпретація та переклад іспанських спеціальних текстів. – К.: Слово, 2008

19. Грищенко, Я. С., Сидоренко, І. А. «Граматичні особливості перекладу міжнародної документації». – 12 с. URL: https://kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/gryshchenko_sydorenko_gramatyni.pdf
20. Гулієва З. М. Проблеми перекладу з оригінальних матеріалів /З. М. Гулієва // Гілея : наук. вісн. – К. : УАН ТОВ «НВП ВІР». – 2013. – Вип. 78 (№ 11) – С. 239–240
21. Калустова, О. М. «Мова перекладу та перекладна мова». URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/74394/26-Kalustova.pdf?sequence=1>
22. Калюжна В. В. Стиль англомовних документів. Київ: Наукова думка, 1982. 198 с.
23. Карабан, В. І. «Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми». – Вінниця: Нова книга, 2004. – 576 с.
24. Касяненко, Д. С. «Особливості перекладу та лексичної гармонізації законодавчих актів ЄС в контексті євроінтеграції України». – Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2011. – 259 с.
URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/1274/1/%D0%9A%D0%B0%D1%81%D1%8F%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%94%D0%B0%D1%80%E2%80%99%D1%8F%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0.pdf>
25. Коптілов, В. В. «Стилізація в перекладі» // Теоретичні проблеми лінгвістичної стилістики. – Київ, 1972.
26. Крет, Г. Р. «Критерії класифікації міжнародних правових стандартів і можливість їх застосування для систематизації міжнародних правових стандартів доказування» // Південноукраїнський

- правничий часопис. № 4, ч. 1, 2018. – С. 80–83. URL: http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2018/4/part_1/22.pdf
27. Кузенко Г. М. The world of Interpreting and translation : навч. посіб. З курсу «Теорія та практика перекладу» / Г. М. Кузенко. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2008. – 232 с.– Англ. мовою.
28. Логінова, Л. В., Богданова, М. В. «Застосування англійської лексики в міжнародних договорах» // Закарпатські філологічні студії. № 27, т. 2, с. 165–169. URL: <http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/a>
29. Логінова, Л. В., Іваніщенко, О. В. «Особливості перекладу юридичних текстів англійською мовою» // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. № 49, т. 2, 2021.
URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v49/part_2/39.pdf
30. Логінова, Л. В., Осадча, М. О. «Особливості перекладу англійської юридичної термінології» // Закарпатські філологічні студії. № 21, т. 2, с. 73–77. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/21/part_2/14.pdf
31. Любченко, М. І. «Юридична термінологія: поняття, особливості види: монографія». – Харків: ТОВ «ВИДАВНИЦТВО ПРАВА ЛЮДИНИ», 2015. – 235 с.
32. Мацко, А. С. «Міжнародне право: Навч. посіб.» – Київ: МАУП, 2005. – 232 с. URL: <https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/nw26.pdf>
33. Наливайко, О. І. «Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини» // Аналітично-порівняльне правознавство. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/05/73.pdf>
34. Перепьолкін, С. М., Паршутін, Є. Г. «Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності: навч. посіб.» – Дніпро: ДДУВС, 2018. – 112 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/1696/1/%D0%9C%D0%A1%D0%9F%D0%94%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%B5%D0%BB%D0%BA%D0%B8%D0%BD.pdf>

35. Ребрій, О. В. «Вступ до перекладознавства: конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» факультету іноземних мов». – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 116 с. URL: <https://foreign-languages.karazin.ua/resources/df8048d597ab4174434ed96e9c8ee59b.pdf>
36. Ребрій О. В. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації : навч. посіб. для студентів ВНЗ / О. В. Ребрій ; ред. Л. М. Черноватого, В. І. Карабана. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2006. – 240 с.
37. Роєнко, Л., Горлатова, О., Редько. «Особливості перекладу юридичних текстів» // Актуальні питання іноземної філології. 2021. – № 15. – С. 91–96.
38. Рудь, І. В. «Граматичні труднощі перекладу юридичних документів (на матеріалі «міжнародних угод» англійською мовою)». – 8 с. URL: http://philology.knu.ua/library/zagal/Movni_i_konceptualni_2010_30/22_226.pdf
39. Рибіна, Н. В., Кошіль, Н. Є., Собчук, Л. В. «Англійська мова для юристів: навч. посіб.» – Тернопіль: ТНЕУ «Економічна думка», 2015. – 220 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19546/1/yuristi_2015.pdf
40. Скляренко, О. Б. «Міжкультурна комунікація і переклад» // Теоретична і дидактична філологія. Серія: Філологія (літературознавство, мовознавство). – 2016. – Вип. 24. – С. 63–69.
41. Селіванова, О. О. «Словник термінів з міжнародного права та перекладу». – Київ: Логос, 2012. – 185 с.
42. Стоянова, Т. В. «Проблеми класифікації юридичної термінології та її переклад». – Київ: Логос, 2012. – 185 с.

43. Стандартизація: Навчальний посібник. – Кропивницький: ЦНТУ, 2021. – 307 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/c08a92b2-907c-4ce3-a114-a621d0d24d93/content>
44. Статут Організації Об'єднаних Націй. – Київ: Департамент громадської інформації ООН, 2008. – 67 с.
45. Яблочнікова, В. О. «Перекладацька адекватність та еквівалентність» // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. – 2019. – № 38. – С. 177–179.
46. Ярова Л. О. Виразні засоби та стилістичні прийоми синтаксису в текстах міжнародних документів / Л. О. Ярова // Наукові записки. Серія: філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – Випуск 138. – С. 159-163.
47. Ярова Л.О. «Особливості перекладу скорочень в міжнародних конвенціях та деклараціях ООН і ЮНЕСКО. Наукові записки. Серія: філологічні науки (мовознавство)» // Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. Випуск 104(1). С.213-216.